

KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zdravstveno-socijalne djelatnosti
Savjet za socijalnu skrb

**SOCIJALNI PLAN
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE
ZA RAZDOBLJE 2016.-2021.**

KLASA: 550-01/16-01/14
URBROJ: 2137/1-06/02-16-6

Koprivnica, 2016.

Uvod

Člankom 195. Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 157/13., 152/14. 99/15. i 52/16.) predviđeno je da savjet za socijalnu skrb koji treba osnovati jedinica područne (regionalne) samouprave predstavničkom tijelu predlaže socijalni plan za svoje područje. Socijalni plan, kako je naznačeno u Zakonu, trebao bi obuhvatiti analizu kapaciteta, dostupnost mreže socijalnih usluga i specifične ciljeve razvoja institucionalnih i izvaninstitucionalnih socijalnih usluga, s posebnim naglaskom na usluge za skupine u većem riziku od socijalne isključenosti.

Koprivničko-križevačka županija takav dokument izradila je ranije nego što je on postao zakonska obaveza. Naime, još Zajedničkim memorandumom o socijalnom uključivanju (JIM), strateškim dokumentom Vlade RH i Europske komisije u pripremi Hrvatske u procesu pridruživanja Europskoj uniji iz 2007. godine, predviđeno je da se u svakoj županiji započne s provedbom socijalnog planiranja. Zbog iskazane spremnosti za daljnim razvojem socijalnih usluga i procjene da ima kapacitete za izradu operativnog dokumenta i provedbu planiranih mjera, za županiju u kojoj će se među prvima krenuti s izradom regionalnog (područnog) socijalnog plana izabrana je upravo Koprivničko-križevačka županija. S planiranjem, odnosno s pripremama za izradu ovog dokumenta u Koprivničko-križevačkoj županiji započelo se krajem 2009. godine, uz tehničku pomoć konzultanata UNDP-a i tadašnjeg Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. U proces je bilo uključeno više od 40 predstavnika, od nadležnog upravnog tijela Županije, Ureda državne uprave, jedinica lokalne samouprave, Centara za socijalnu skrb, ustanova socijalne skrbi, Zavoda za zapošljavanje, Obiteljskog centra, do udruga i drugih pružatelja socijalnih usluga s područja županije. U svrhu izrade plana razvoja socijalnih usluga i utvrđivanja postignuća i prioriteta u razvoju socijalnih usluga, na radionicama sa sudionicima socijalnog planiranja iz županije izvršeno je više analiza u skladu s istaknutim problemima županije i prioritetima širenja mreže izvaninstitucionalnih socijalnih usluga.

Socijalni plan pod nazivom "Plan razvoja socijalnih usluga Koprivničko-križevačke županije za razdoblje 2011.-2014. Županijska skupština Koprivničko-križevačke županije prihvatila je početkom ožujka 2011. godine, što je (između ostalog i zbog kašnjenja u drugim županijama, a i zbog odbijanja pojedinih županija da izrade i donesu takav dokument) često isticano kao pozitivan primjer na državnoj razini. Nužno je napomenuti kako se te 2011. godine i u Koprivničko-križevačkoj županiji razmatralo o odustajanju od ovakvog dokumenta ili pak njegovoj modifikaciji. Naime, već tada, 2011. godine, bilo je jasno da jedan dio prioriteta i ciljeva iz ovog dokumenta neće biti moguće ostvariti do kraja 2014. godine, kako zbog trenutne gospodarske i financijske situacije (čiji razmjeri akterima ipak nisu bili toliko „jasni“ u vrijeme okupljanja i izrade dokumenta), tako i zbog činjenice što se u međuvremenu odustalo od daljne decentralizacije sustava socijalne skrbi koja se najavljivala u vrijeme početka izrade ovog dokumenta. Iako je, s obzirom na navedeno, u vrijeme donošenja socijalnog plana na županijskoj razini bilo jasno da će njegova provedba biti problematična i u najvećoj mjeri ovisiti o državi koja sustav socijalne skrbi i kreira, zaključeno je kako ga ne bi bilo svrsishodno modificirati, već da ga članovima i članicama Županijske skupštine treba predstaviti u „izvornom“ obliku. Smatralo se naime da modifikacija prioritarnog i planiranog u tom dokumentu ne bi bilo ni korektna, kako zbog velikog truda koji je uložen u njegovu izradu, tako i činjenice da su u njemu sadržane potrebe i očekivanja nekih korisnika (npr. osobe s invaliditetom, osobe starije životne dobi) koje zajednica koja hoće sebe nazivati „humanom“ ili „socijalno osjetljivom“ „prije ili kasnije“ mora staviti na dnevni red. Jednoglasnim prihvaćanjem ovog dokumenta i članovi i članice Županijske skupštine odlučili su da je ove potrebe na dnevni red bolje staviti „ranije“ nego „kasnije“.

Između ostalog i zbog naprijed navedenog, ovaj, odnosno "novi" socijalni plan Koprivničko-križevačke županije jednim dijelom je revizija onog "starog". Nažalost, najvećim dijelom i zbog razloga odgovornih za neostvarivanje prioriteta i ciljeva iz "starog" plana (npr. nejasnoće u pogledu daljne decentralizacije, ali i općenito razvoja i smjera kretanja sustava

socijalne skrbi u budućnosti) “novi” socijalni plan nije bilo moguće napraviti na način na koji se to željelo, odnosno uz aktivnosti naznačiti u kojem vremenskom razdoblju će se one obaviti, tko će ih obaviti i s kojim sredstvima. Iz istih razloga, odnosno zbog realne mogućnosti da ostanu samo puke fraze i popis želja, u novom socijalnom planu namjerno se nisu koristile “velike riječi” poput primjerice “misije i vizije” (socijalnog plana). U situaciji kada država kao kreator i nositelj socijalne politike i socijalne skrbi ima problema s određivanjem smjerova i ciljeva u sustavu i kada je Zakon o socijalnoj skrbi u zadnjih pet godina doživio sedam izmjena i dopuna (faktično bez značajnijeg utjecaja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na njih), čini se nereálnim očekivati od županija da za sljedećih pet godina donese dokument s vizijom, a koji će istovremeno sljediti engleski akronim SMART: specific (specifičan), measurable (mjerljiv), applicable (primjenjiv), realistic (realističan), time-frames (s vremenskim okvirom).

Opća obilježja stanovništva

Prema popisu stanovništva 2011. godine Koprivničko-križevačka županija imala je 115.584 stanovnika od kojih 55.964 (48,4 %) muškaraca te 59.620 (51,6%) žena. U 2013. godini u županiji je na 100 umrlih bilo 76,4 živorođenih što je niži vitalni indeks od državnog prosjeka (79,3). I stanovništvo Koprivničko-križevačke županije posljednjih nekoliko desetljeća doživljava intenzivne promjene u smislu starenja stanovništva, a što može značajno utjecati na vrstu i oblike usluga socijalne zaštite potrebne stanovništvu. Kao i gotovo sve druge županije, i Koprivničko-križevačka županija ima negativnu međupopisnu razliku (2001. – 2011.) i u odnosu na 2001. godinu bilježi gotovo 9.000 tisuća manje stanovnika. Čak i demografski najvitalniji grad u županiji, Koprivnica, u posljednjem međupopisnom razdoblju ne bilježi porast broja stanovnika. Mišljenje stručnjaka je kako tek mehanički priliv stanovništva može bitnije poboljšati demografsku sliku županije, kako u ukupnom broju, tako i strukturno.

Udio stanovnika starijih od 65 godina po gradovima i po općinama županije pokazuje kako je u svim općinama i gradovima veći broj žena u navedenoj dobi. Udio stanovništva u dobi od 0 do 14 godina (18.151 ili 15,7%) manji je od udjela stanovništva od 65 i više godina (20.496 ili 17,7%), kao i u Republici Hrvatskoj, što je značajni pokazatelj dinamike starenja stanovništva.

Prosječna starost u Koprivničko-križevačkoj županiji u 2011. godini bila je 41,6 godina, što je nešto manje od državnog prosjeka (41,7).

Tablica Stanovništvo s poteškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti po dobi u RH i županiji prema popisu stanovništva 2011.

RH/ŽUPANIJA	Pomoć druge osobe	Ukupno	0-19	20-64	65-
Republika Hrvatska	Ukupno	759.908	26.207	380.454	353.247
Republika Hrvatska	Osoba treba pomoć druge osobe	233.327	10.296	73.282	149.749
Republika Hrvatska	Osoba koristi pomoć druge osobe	202.407	9.976	62.679	129.752
Koprivničko-križevačka	Ukupno	26.802	892	13.499	12.411
Koprivničko-križevačka	Osoba treba pomoć druge osobe	8.343	294	2.617	5.432
Koprivničko-križevačka	Osoba koristi pomoć druge osobe	7.217	285	2.229	4.703

Za planiranje i širenje mreže socijalnih usluga u zajednici korisnim se čine podaci o teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti i otežanom funkcioniranju u svakodnevnom

životu (zbog bolesti, invalidnosti ili starosti) iz popisa stanovništva 2011. godine. Iz ovih podataka vidljivo je da na području županije gotovo 1/4 (23,1%) žitelja ima poteškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, a što je znatno više od državnog prosjeka (17,7%). Od 26.802 osoba “s poteškoćama”, njih 8.343 *treba pomoć* drugih osoba, dok 7.217 *koristi pomoć* drugih osoba (npr. osobe s invaliditetom ili druge osobe s teškoćama kojima svakodnevni život olakšavaju druge osobe koje im pomažu-članovi obitelji, ako osobe žive s obiteljima, ili zaposlenici ustanova, ako se osobe nalaze u ustanovama itd.). Udio osoba koje koriste pomoć druge osobe među stanovništvom s poteškoćama ne odstupa značajnije od državnog prosjeka ukoliko se promatra generalno, no određena odstupanja postoje po dobnim skupinama. Ponajviše se to odnosi na djecu i maloljetnike budući pomoć druge osobe u županiji koristi 32% djece i maloljetnika s poteškoćama, dok je državni prosjek veći i iznosi 38%. U pogledu starijih osoba situacija je nešto drugačija budući u toj dobnj skupini više osoba s područja županije (37,8%) od državnog prosjeka (36,7%) koristi pomoć druge osobe.

Djeca, mladi i obitelj

Broj djece i mladih do 17 godina života u županiji je 22.144, što je 19,1% ukupnog broja stanovnika. Udio ove dobne skupine u stanovništvu županije manji je od državnog prosjeka (20,9%). Iz popisa stanovništva proizlazi kako je na području županije 32.863 obitelji s ukupno 99.515 članova. Bračnih i izvanbračnih parova bez djece je 9.620 ili 29,2% što je nešto više od državnog prosjeka (28,6%). Na području županije 17.047 bračnih parova je s djecom. Izvanbračnih parova s djecom je 865 ili 2,6% što je znatno više od državnog prosjeka (1,8%). Majki s djecom na području županije je 4.467 ili 13,5%, a očeva s djecom 864 ili 2,6%, što je (oboje) manje od državnog prosjeka.

Broj djece predškolske dobi od 0 do 6 godina života na području županije 2011. godine bilo je 8.087, što je 6,9% stanovnika županije (nema značajnijeg odstupanja u odnosu na državni prosjek). U pedagoškoj godini 2013/2014. godini u 17 predškolskih ustanova (12 osnivač jedinica lokalne samouprave, 3 vjerski vrtići, 2 osnivač fizičke osobe) bilo je 24 jasličkih skupina s 366 djece, 81 vrtičkih skupina s 1916 djece. Programom predškole spomenute pedagoške godine obuhvaćeno je 284 djece. Iz ovih podataka proizlazi da je programima predškolskog odgoja i obrazovanja obuhvaćeno tek oko trećina djece (31,7%) predškolske dobi.

U školskoj godini 2015./2016. 24 “redovne” i 4 “posebne” (COOR “Podravsko sunce”, COOR Križevci, osnovne glazbene škole u Koprivnici i Križevcima) osnovne škole u županiji pohađalo je 8.958 djece u 540 razredna odjeljenja. U Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju “Podravsko sunce” u Koprivnici upisano je ukupno 103 učenika s teškoćama koji imaju rješenja o primjerenom program obrazovanja i primjerenim oblicima pomoći (posebni programi). U sklopu ove ustanove formirano je ukupno 14 razrednih odjela i to 8 redovitih s 58 učenika, te 6 odjela s 45 učenika značajno sniženih intelektualnih sposobnosti i učenika s kombiniranim i višestrukim teškoćama (razredni odjeli učenika od 7-11 godina, 11-14 godina, 14-17 godina i od 17-21 godina). U Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Križevci upisano je ukupno 62 učenika s teškoćama koji imaju rješenja o primjerenom programu obrazovanja i primjerenim oblicima pomoći (posebni programi). U sklopu ove ustanove formirano je 4 kombinirana razredna odjela s 13 učenika, te 10 skupina s 49 učenika značajno sniženih intelektualnih sposobnosti i učenika s kombiniranim i višestrukim teškoćama. Deset srednjih škola u županiji u školskoj godini 2015./2016. pohađalo je 4.447 učenika u 199 odjela. Od ovog broja srednjoškolaca, više od polovice (54,4%) su učenici-putnici. U jedinom učeničkom domu na području županije, onom u Križevcima, smješteno je 121 učenika, a odgojno obrazovni rad organiziran je u 5 odgojnih skupina.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine na području županije 1.552 osoba bilo je upisano na stručne studije, a 3.497 na sveučilišne studije. Od upisanih na sveučilišne studije, 1.700 ih je bilo na na preddiplomskim, 1.362 na diplomskim integriranim, 303 na poslijediplomskim, specijalističkim i magistarskim, a 132 na doktorskim. Na području

županije dijeleju 2 javna visoka učilišta, jedno sveučilište (Sveučilište Sjever sa sjedištem u Koprivnici) i jedna visoka škola (Visoko gospodarsko učilište Križevci sa sjedištem u Križevcima).

Osobe s invaliditetom

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, odnosno njihovog registra osoba s invaliditetom, u Koprivničko križevačkoj županiji u ožujku 2015. živjelo je 11.426 osoba s invaliditetom, te one čine 9,8% ukupnog stanovništva županije. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 5.750 (50,3%) je u radno aktivnoj dobi. Invaliditet je prisutan u svim dobnim skupinama, sa 17% među djecom i maloljetnicima (0-19 godina). U usporedbi s drugim regijama, podaci iz registra pokazuju kako je županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te prevalenciju u radno aktivnoj i dobi starijoj od 65 godina dok je iznad prosjeka za prevalenciju invaliditeta u dječjoj dobi.

Podaci iz registra pokazuju i kako 76% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje, 16% ima srednju stručnu spremu dok je 2% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Prema podacima iz novoformirane baze zaposlenih osoba s invaliditetom, u županiji je 345 zaposlenih (zaposleni, privremeno radno nesposobni) osoba s invaliditetom, a najčešća zvanja kod zaposlenih su poljoprivredni radnik i NKV radnik. Iz izvješća o osobama s invaliditetom Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo proizlazi da osobe s invaliditetom u najvećem broju (77%) žive u obitelji dok ih oko 18% živi samo, 2% ima udomitelja ili skrbnika, 106 osoba boravi u nekoj od ustanova, a u nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi njih oko 14%. Najveći broj osoba ostvaruje svoja invalidska prava preko Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. U registar osoba s invaliditetom do ožujka 2015. pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.112 osoba. Poremećaji govorno-glasovne komunikacije te specifične poteškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je potpuna odgojno obrazovna integracija prilagođenim nastavnim postupcima najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. 3.448 osoba s invaliditetom, 30% od ukupnog broja, vještačeno je u sustavu socijalne skrbi. U Koprivničko križevačkoj županiji živi 981 branitelja s invaliditetom te 105 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz drugog svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Koprivničko križevačke županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom su oštećenja lokomotornog sustava te duševni poremećaji. U županiji 36,9% osoba s invaliditetom ima višestruka oštećenja koja pridonose funkcionalnom oštećenju osobe s invaliditetom (tablica).

Tablica Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukup an broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija/ 1000 stanovnika
oštećenje lokomotornog sustava	3.418	29,9	30
duševni poremećaji	2.856	24,9	25
oštećenje drugih organa	2.721	23,8	24
oštećenje središnjeg živčanog sustava	1.753	15,3	15
oštećenje glasovno govorne	1.087	9,5	9
intelektualna oštećenja	888	7,8	8
oštećenje vida	390	3,4	3
oštećenje perifernog živčanog sustava	316	2,8	3
oštećenje sluha	288	2,5	3
prirodne anomalije i kromosopatije	215	1,9	2
autizam	23	0,2	0,2

višestruka oštećenja	4.216	36,9	37
----------------------	-------	------	----

U proračunu Koprivničko-križevačke županije dugi niz godina sustavno se kroz javne pozive daje podrška udrugama osoba s invaliditetom. Tijekom 2015. godine putem javnog poziva financirani su programi dvanaest udruga-Udruga invalida Koprivničko-križevačke županije, Udruga invalida Križevci, Udruga osoba s invaliditetom "Bolje sutra" Grada Koprivnice, Gradsko društvo osoba s invaliditetom Đurđevac, Udruga slijepih Koprivničko-križevačke županije, Društvo multiple skleroze Koprivničko-križevačke županije, Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Koprivnica, Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Križevci, Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đurđevac, Udruga za pomoć djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom "Loki" Koprivnica, Sportska udruga za osobe s intelektualnim poteškoćama "Veliko srce" Koprivnica, Športska udruga slijepih Koprivničko-križevačke županije "Podravina". Kao i u drugim dijelovima zemlje, znatan broj osoba s invaliditetom nije učlanjen u udruge, što ukazuje na potrebu jačanja uloge civilnog društva i potrebu boljeg povezivanja osoba s invaliditetom na području županije.

Na potrebu jačanja uloge civilnog društva u području zaštite prava osoba s invaliditetom upozorava i pravobraniteljica za osobe s invaliditetom koja smatra da je uloga udruga osoba s invaliditetom kao partnera u kreiranju politika na svim razinama od iznimnog značaja.

Starije osobe i umirovljenici

Na području županije prema popisu stanovništva iz 2011. godine živi 20.496 stanovnika starijih od 65 godina, što je 17,7% stanovnika županije. U skupini stanovništva starijeg od 65 godina skoro je 6% (1.221) stanovnika starijih od 85 godina, što je važno s pozicije planiranja skrbi za starije budući se radi o skupini u kojoj je veća funkcionalna onesposobljenost i potreba za većom/češćom pomoći.

Tablica Stanovništvo županije s obzirom na dob/starost

	Ukupno	65 i više godina	% starijih od 65 godina	Prosječna starost	Indeks starenja	Koeficijent starosti
Koprivničko-križevačka županija	115.584	20.496	17,7	41,6	110,5	23,8
Đurđevac	8.264	1.353	16,4	41	102,5	22,6
Koprivnica	30.854	4.823	15,6	40,9	103	21,6
Križevci	21.122	3.566	16,9	41,4	109	23,2
Drnje	1.863	325	17,4	42,1	109,3	24,5
Đelekovec	1.533	366	23,9	46,3	178,3	31,1
Ferdinandovac	1.750	378	21,6	43,3	128,4	27,1
Gola	2.431	521	21,4	42,2	113,5	26,2
Gornja Rijeka	1.779	323	18,2	40,5	95	23,6
Hlebine	1.304	287	22,0	43,5	132,9	28,2
Kalinovac	1.597	305	19,1	41,9	113,6	24,6
Kalnik	1.351	244	18,1	42,6	134,4	25,5
Kloštar Podravski	3.306	592	17,9	40,5	97,9	23,7
Koprivnički Bregi	2.381	423	17,8	42	112,6	23,7
Koprivnički Ivanec	2.121	410	19,3	42,5	121,8	24,5
Legrad	2.241	581	25,9	47,1	205,5	33,6

Molve	2.189	485	22,2	41,5	104,6	26,8
Novigrad Podravski	2.872	539	18,8	42,2	114,7	24,7
Novo Virje	1.216	262	21,5	42,3	122,9	27,8
Peteranec	2.704	465	17,2	40,4	91,5	22,4
Podravske Sesvete	1.630	302	18,5	41,3	103,5	23,7
Rasinja	3.267	583	17,8	42,1	120,4	25,7
Sokolovac	3.417	671	19,6	43,4	138,2	26,8
Sveti Ivan Žabno	5.222	1.039	19,9	42,3	117,8	25,5
Sveti Petar Orehovec	4.583	786	17,2	40,7	101,5	23,3
Virje	4.587	867	18,9	41,2	105,7	25,1

Iz tablice je vidljivo kako je postotak starijeg stanovništva manji u gradovima nego općinama. I iz podatka da na području općina, njih 22, na kojima živi 47,8% stanovnika županije, živi 52,5% stanovnika županije starijih od 65 godina može se potvrditi dobro poznata činjenica o tome kako veći broj staračkog stanovništva živi u manjim, ruralnim sredinama, odnosno kako su gradske sredine demografski vitalnije od ruralnih. Promatrano pojedinačno, vidljivo je kako je udio starijeg stanovništva najveći u općinama Legrad, Đelekovec, Hlebine i Molve. Indikativan je podatak i o broju samačkih kućanstva kojih je u županiji ukupno 8.396. Od toga broja je 4.405 ili 52,5% samačkih kućanstava u kojima žive osobe starije od 65 godina.

Tablica Ukupni morbiditet (pobol) i morbiditet starijih u 2014. godini prema podacima Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije

Skupina bolesti po MKB-10	Ukupni morbiditet u 2014.	Morbiditet starijih osoba u 2014.
Zarazne i parazitarne bolesti	13.590	1.948
Novotvorine	9.776	3.759
Bolesti krvi i krvotvornog sustava	3.406	950
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	25.411	10.714
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	31.233	10.501
Bolesti živčanog sustava	7.922	2.348
Bolesti oka i očnih adneksa	21.008	7.954
Bolesti uha i mostoidnog nastavka	9.203	2.249
Bolesti cirkulacijskog sustava	49.740	28.236
Bolesti dišnog sustava	47.782	6.869
Bolesti probavnog sustava	22.300	8.053
Bolesti kože i potkožnog tkiva	19.761	4.855
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	50.677	18.878
Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	21.570	7.705
Trudnoća, porođaj i babinje	253	0
Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	118	0
Kongenitalne malformacije i kromos. Abnormalnosti	861	27
Simptomi, znakovi...Neuvršteni drugdje	28.614	7.505
Ozljede, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka	18.109	3.832
Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom	31.300	6.425
UKUPNO	412.634	132.808

Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	18.062	3.834
--	--------	-------

Prema podacima Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, vodeće skupine bolesti od kojih je 2014. godine umiralo stanovništvo naše županije bile su bolesti cirkulacijskog sustava (48,3%) i novotvorine (26,3%) a slijede ih bolesti probavnog sustava (5,2%), bolesti dišnog sustava (4,8%) i ozljede (4,7%). Najčešće bolesti zbog kojih su pacijenti tražili pomoć od liječnika obiteljske medicine i pedijatar (primarna zdravstvena zaštita) u 2014. bile su bolesti iz skupina: 1. bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva, 2. bolesti cirkulacijskog sustava, 3. bolesti dišnog sustava. Kod morbiditeta u skupini starijih osoba najzastupljenije su bolesti cirkulacijskog sustava, zatim bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva te endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma.

U rujnu 2015. godine 27.627 osoba ili 23,9% stanovnika županije koristilo je mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju. Među njima, najviše (18.166 ili 65,8%) bilo je korisnika starosne mirovine koja je prosječno iznosila 2.055,93 kuna. Korisnika obiteljske mirovine koja je prosječno iznosila 1.668,54 kuna bilo je 5.538 (20%), a onih invalidske koja je prosječno iznosila 1.879,39 kuna bilo je 3.923 ili 14,2%.

Romi

Prema popisu stanovništva 2011. godine na pitanje o nacionalnoj pripadnosti 925 osoba ili 0,8% stanovništva županije izjasnilo se Romima. To je znatno više nego prilikom popisa stanovništva 2001. godine kada je popisano ukupno 125 Roma. Iz tablice je vidljivo kako najveći broj Roma živi na području Grada Đurđevca (309) no kako najveći udio u stanovništvu imaju na području Općine Peteranec (7,06%) i Općine Drnje (4,46%). Iz stanja na terenu poznato je da je pripadnika ove nacionalne manjine znatno više. Primjerice, procjenjuje se da ih u najvećem naselju na području županije, đurđevačkom naselju Stiska živi preko 800.

Tablica Broj pripadnika romske nacionalne manjine po gradovima i općinama

	Ukupno stanovnika	Romi aps	Romi %
Đurđevac	8.264	309	3,74
Koprivnica	30.854	149	0,48
Križevci	21.122		
Drnje	1.863	83	4,46
Đelekovec	1.533		
Ferdinandovac	1.750	1	0,06
Gola	2.431		
Gornja Rijeka	1.779		
Hlebine	1.304	26	1,99
Kalinovac	1.597	1	0,06
Kalnik	1.351		
Kloštar Podravski	3.306		
Koprivnički Bregi	2.381	4	0,17
Koprivnički Ivanec	2.121		
Legrad	2.241	23	1,03
Molve	2.189	26	1,19
Novigrad Podravski	2.872	18	0,63
Novo Virje	1.216		

Peteranec	2.704	191	7,06
Podravske Sesvete	1.630		
Rasinja	3.267	79	2,42
Sokolovac	3.417		
Sveti Ivan Žabno	5.222		
Sveti Petar Orehovec	4.583		
Virje	4.587	15	0,33
Ukupno županija	115.584	925	0,8

Žrtve obiteljskog nasilja

Obiteljsko nasilje svrstava se među najteže oblike kršenja ljudskih prava. Prema podacima Policijske uprave koprivničko-križevačke tijekom 2015. godine prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji bilježi se 329 prekršaja i 414 prijavljenih počinitelja. Nužno je napomenuti kako se radi o manjem broju u odnosu na 2014. godinu kada je takvih prekršaja bilo 402, a počinitelja 508. Centri za socijalnu skrb tijekom 2015. godine evidentirali su ukupno 439 slučajeva nasilja u obitelji, odnosno u svojem izvještaju za Ministarstvo iznijeli da su imali 154 prijavljenih slučajeva nasilja prema djeci.

Tablica Evidentiranih slučajeva nasilja u obitelji u centrima za socijalnu skrb tijekom 2015.

	CZSS Koprivnica	CZSS Križevci	CZSS Đurđevac	Ukupno Županija
od toga samo prema djeci	15	6	3	24
od toga prema djeci i odraslim članovima obitelji	122	11	9	142
od toga samo prema odraslim članovima obitelji	47	108	118	273
Ukupno evidentiranih slučajeva nasilja u obitelji u centrima	184	125	130	439

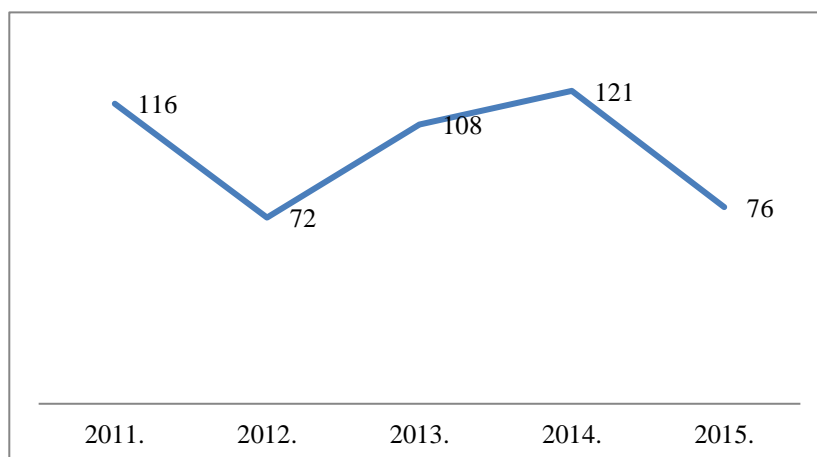
Tablica Broj prijavljenih slučajeva nasilja prema djeci u centrima za socijalnu skrb tijekom 2015.

	CZSS Koprivnica	CZSS Križevci	CZSS Đurđevac	Ukupno Županija
tjelesno nasilje	15	11	1	27
psihičko nasilje	92	17	7	116
spolno nasilje	2	2	7	11
ekonomsko nasilje				
navođenje na neprihvatljivo ponašanje				
Ukupno prijavljenih slučajeva nasilja prema djeci	109	30	15	154

Djeca i mladi s poremećajima u ponašanju i osobe s problemom ovisnosti

Prema podacima PU koprivničko-križevačke županije, tijekom 2015. evidentirano je 76 kaznenih djela u kojima su počinitelji bili djeca i maloljetnici. U ukupnom broju kaznenih djela, kaznena djela s djecom i maloljetnicima kao počiniteljima činila su 5,9%, manje nego godinu ranije (2014.-8,4%).

Grafikon Kaznena djela počinjena od strane djece i maloljetnika u razdoblju 2011-2015.

Maloljetni počinitelji kaznenih djela čine samo jedan dio djece i mladih s poremećajima u ponašanju, a što je vidljivo i iz evidencije centara za socijalnu skrbu kod kojih se tijekom 2015. godine poduzimalo mjera za 355 djece, maloljetnika i mlađih punoljetnika s problemima u ponašanju.

Tablica Djeca i mladi s poremećajima u ponašanju prema evidenciji centara za socijalnu skrb

	CZSS Koprivnica	CZSS Križevci	CZSS Đurđevac	Ukupno Županija
Broj evidentirane djece, maloljetnika i mlađih punoljetnika s problemima u ponašanju prema kojima su poduzimane određene/potrebne mjere	281	16	58	355
od toga djece do 14 g	67	0	12	79
od toga maloljetnici od 14-18 g	175	11	22	208
od toga mlađi punoljetnici 18-23 g	39	15	24	78

Prema podacima Centra za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, tijekom 2015. u tretmanu ove ustanove bilo je sveukupno 63 ovisnika o drogama, od kojih 21 opijatskih, a 42 konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i dr.). Većina od tih 63 korisnika u tretmanu ove ustanove bilo je i ranijih godina. Novopridošlih opijatskih ovisnika u ovu ustanovu tijekom 2015. bilo je 4, a novopridošlih konzumenata ostalih droga 19. U usporedbi s drugim regijama, situacija u pogledu zlorporabe sredstava ovisnosti na području županije čini se nešto boljom. No, zabrinjava situacija u pogledu konzumiranja alkohola i pušenja cigareta, a na što upućuje istraživanje Centra za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti provedeno među srednjoškolicima 2012. godine. Ono je pokazalo da 16,9% učenika prvih razreda puši redovito, svaki dan, a da to čini 30,7% učenika završnih razreda srednjih škola. Vezano za konzumiranje alkohola, istraživanje je pokazalo je da 34,8% učenika prvih razreda i 42,3% završnih razreda pije nekoliko puta mjesečno, a da 4,1% učenika prvih i 6,8% učenika završnih razreda pije gotovo svakodnevno.

Razvijenost i siromaštvo

U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 147/14.), Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije provodi postupak

ocjenjivanja i razvrstavanju svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj prema indeksu razvijenosti. Indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj koji se računa kao ponderirani prosjek više osnovnih društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te se na temelju odstupanja vrijednosti pokazatelja od državnog prosjeka jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave razvrstavaju u skupine razvijenosti. Prema rezultatima za 2013. godinu koje je objavilo Ministarstvo, Koprivničko-križevačka županija ima indeks razvijenosti 59,19% , svrstana je u donju skupinu županija, preciznije na 12 mjesto (od 20) i u I skupinu (od IV) razvrstavanja po indeksu razvijenosti. Slabije od Koprivničko-križevačke županije razvrstane su Karlovačka (56,34%), Osječko-baranjska (46,07%), Sisačko-moslavačka (38,70%), Požeško-slavonska (33,81%), Bjelovarsko-bilogorska (23,29%), Vukovarsko-srijemska (18,73%), Brodsko-posavska (18,43%) i najslabija Virovitičko-podravska županija (5,56%). Prosječni dohodak per capita u županiji je 22.887 kuna (36% nacionalnog prosjeka), prosječna stopa nezaposlenosti 15,4% , a udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godine 62,5%. Pregled rezultata gradova i općina s područja županije pokazuje kako po indeksu razvijenosti odskače Koprivnica koja je jedino svrstana u IV skupinu (indeks 111%) tj. skupinu najrazvijenijih. U trećoj skupini nalaze se jedino općine Kalinovac (98,9%) i Molve (96,6%), te grad Križevci (85,6%), dok su sve ostale svrstane u II skupinu. Najniži indeks i jedini ispod 50% (47,7%) bilježi Općina Kloštar Podravski koja je jedina svrstana u najslabiju skupinu razvijenosti.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, u rujnu 2015. godine u županiji je bilo 33.140 osiguranika, što čini 28,7% stanovnika županije. Od ovog broja, najviše (26.538 ili 80,1%) je zaposlenih kod pravnih osoba, dok su ostale kategorije zastupljenje u manjoj mjeri – npr. poljoprivrednici (2.888 ili 8,7%), radnici kod fizičkih osoba (2.167 ili 6,5%), obrtnici (1.021 ili 3,1%).

Osim djece, mladih i obitelji, starijih i nemoćnih te osoba s invaliditetom, riziku od siromaštva izložene su osobe bez primanja; prema najčešćem statusu aktivnosti osobe najviša stopa rizika od siromaštva je kod nezaposlenih osoba.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na području Koprivničko-križevačke županije u prosincu 2015. bilo je 6.048 registriranih nezaposlenih osoba, od kojih više žena (3.123 ili 51,6%) nego muškaraca (2.925 ili 48,4%). Broj nezaposlenih osoba u županiji u prosincu 2015. činio je 2,1% svih nezaposlenih u zemlji. Kao i u drugim županijama, evidentirana nezaposlenost i u Koprivničko-križevačkoj županiji smanjena je u odnosu na godinu prije, odnosno u odnosu na prosinac 2014. godine (7.258). Spomenuti pad nezaposlenosti u našoj županiji (16,7%) bio je najveći u zemlji, odmah iza onog u Varaždinskoj županiji (22,1%).

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, 5.603 osoba ili 4,85% stanovnika županije glavni izvori sredstava za život činile su socijalne naknade (pod kojima su se podrazumijevala novčana primanja prema raznim osnovama stjecanja kao što su naknade vezane za nezaposlenost, doplatak za djecu, primanja na ime porodnog dopusta, bolovanja dulja od 42 dana, tjelesno oštećenje i tuđa njega, socijalna pomoć, rehabilitacija i zapošljavanje invalidnih osoba), a što je više od državnog prosjeka (4,17%). Struktura “glavnog izvora sredstava za život” u županiji ne razlikuje se značajnije od onog na državnoj razini u pogledu mirovina, prihoda od povremenog rada, povremenih potpora, a u nešto većoj mjeri izražena je u pogledu prihoda od stalnog rada koji je glavni izvor sredstava za život 33.154 (26,7%) stanovnika županije, te prihoda od poljoprivrede koji je glavni izvor sredstava za život 9.668 (8,4%) stanovnika županije. Postotak onih “bez prihoda” ne razlikuje se u značajnijoj mjeri na županijskoj i državnoj razini (oko 32%). Popisom stanovništva iz 2011. evidentirano je 36.645 stanovnika županije” bez prihoda” (popisom osoba “bez prihoda” smatrale su se osobe koje nisu ostvarile ni jedan od prihoda).

Tablica Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti

Grad / Općina	Prosječni dohodak per capita	Prosječna stopa nezaposleno sti	Kretanje stanovniš tva	Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina	Indeks razvijenost i	Skupine	
						2010.- 2012.	2010.-2012.
Kloštar Podravski	13.365	29,60%	91,5	46,01%	47,69%	<50%	I.
Sveti Petar Orehovec	10.331	13,50%	89,3	37,16%	50,81%	50-75%	II.
Novo Virje	10.833	25,10%	89,1	40,24%	50,83%	50-75%	II.
Gornja Rijeka	11.935	19,70%	90,1	47,41%	51,89%	50-75%	II.
Kalnik	14.923	19,70%	86,0	46,70%	55,96%	50-75%	II.
Sokolovac	16.132	19,60%	89,0	42,42%	56,55%	50-75%	II.
Ferdinandovac	15.383	27,00%	85,9	53,76%	60,98%	50-75%	II.
Rasinja	16.221	18,20%	90,4	52,88%	61,06%	50-75%	II.
Hlebine	17.781	18,00%	90,5	49,33%	63,64%	50-75%	II.
Sveti Ivan Žabno	14.769	12,50%	93,5	50,67%	63,96%	50-75%	II.
Peteranec	19.257	18,70%	95,5	54,44%	66,80%	50-75%	II.
Virje	16.887	22,80%	92,1	58,67%	67,49%	50-75%	II.
Legrad	18.179	13,50%	89,0	53,66%	69,84%	50-75%	II.
Koprivnički Bregi	20.616	17,50%	92,9	58,93%	70,33%	50-75%	II.
Gola	14.575	17,30%	89,8	39,45%	72,43%	50-75%	II.
Drnje	22.005	17,40%	89,8	59,48%	73,97%	50-75%	II.
Đelekovec	23.525	13,20%	88,9	60,24%	76,89%	50-75%	II.
Podravske Sesvete	13.863	22,50%	94,4	48,02%	77,64%	50-75%	II.
Novigrad Podravski	19.369	17,60%	93,0	61,04%	79,09%	50-75%	II.
Đurđevac	23.908	19,50%	95,2	68,06%	80,48%	50-75%	II.
Koprivnički Ivanec	22.319	14,20%	93,3	58,66%	83,38%	50-75%	II.
Križevci	23.920	12,80%	97,4	67,35%	85,57%	75- 100%	III.
Molve	14.541	21,30%	94,0	45,97%	96,63%	75- 100%	III.
Kalinovac	19.941	22,90%	97,6	64,61%	98,97%	75- 100%	III.
Koprivnica	33.700	11,60%	102,1	77,05%	111,15%	100- 125%	IV.

Analiza mreže socijalnih usluga i kapaciteta za pružanje socijalnih usluga

Mreža socijalnih usluga

U studenom 2014. godine ministrica socijalne politike i mladih donijela je odluku o mreži socijalnih usluga predviđenu člankom 194. Zakona o socijalnoj skrbi. Njome je utvrđena mreža socijalnih usluga, odnosno određen potreban broj i vrsta socijalnih usluga za područje Republike Hrvatske, sukladno stvarnim potrebama korisnika kojima se pravo na socijalne usluge priznaje rješenjem nadležnog centra za socijalnu skrb. Potreban broj i vrsta socijalnih usluga i za Koprivničko-križevačku županiju utvrđen je po korisničkim skupinama i prikazan u tablici. Zakonom i Odlukom predviđeno je da socijalne usluge u mreži pružaju ustanove kojima je osnivač država, te pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe s kojima je Ministarstvo sklopilo ugovor o pružanju socijalnih usluga, a socijalne usluge izvan mreže pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe koje su pribavile rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga.

VRSTA SOCIJALNE USLUGE	POTREBE	PRERASPODJELA POTREBA SUKLADNO STRATEŠKIM CILJEVIMA		
		ustanova socijalne skrbi, druga pravna osoba ili obrtnik	fizička osoba koja pruža socijalne usluge kao profesionalnu osobu	udomiteljska obitelji
Kategorija korisnika: Djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi i trudnice ili roditelj s djetetom do prve godine života				
savjetovanje i pomaganje pojedincu	183	147	36	
savjetovanje i pomaganje obitelji	254	203	51	
boravak	20	20		
smještaj	184	36	144	
organizirano stanovanje		4		
smještaj trudnice i roditelja s djetetom do 1. g. života				
Kategorija korisnika: Djeca i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju				
savjetovanje i pomaganje pojedincu	91	55	36	
savjetovanje i pomaganje obitelji	91	55	36	
boravak				
smještaj	16	10	6	
organizirano stanovanje				
Kategorija korisnika: Djeca s tjelesnim oštećenjem				
savjetovanje i pomaganje pojedincu	1	1		
savjetovanje i pomaganje obitelji				
pomoć u kući				
psihosocijalna podrška u obitelji (bivša patronaža)	5	5		
rana intervencija				
pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja				
cjelodnevni boravak				

poludnevni boravak				
psihosocijalna podrška kod pružatelja (bivši pov.borav.)				
smještaj	15	9		6
organizirano stanovanje				
Kategorija korisnika: Djeca s intelektualnim oštećenjem				
savjetovanje i pomaganje pojedincu	3	3		
savjetovanje i pomaganje obitelji	1	1		
psihosocijalna podrška u obitelji (bivša patronaža)				
rana intervencija				
pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja				
cjelodnevni boravak				
poludnevni boravak	5	5		
psihosocijalna podrška kod pružatelja (bivši pov.borav.)	5	5		
smještaj	40	20		20
organizirano stanovanje				
Kategorija korisnika: Djeca s oštećenjem vida				
savjetovanje i pomaganje pojedincu				
savjetovanje i pomaganje obitelji				
pomoć u kući				
psihosocijalna podrška u obitelji (bivša patronaža)				
rana intervencija				
pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja	2	2		
cjelodnevni boravak				
poludnevni boravak				
psihosocijalna podrška kod pružatelja (bivši pov.borav.)				
smještaj	1	1		
organizirano stanovanje				
Kategorija korisnika: Djeca s oštećenjem sluha				
savjetovanje i pomaganje pojedincu				
savjetovanje i pomaganje obitelji				
pomoć u kući				
psihosocijalna podrška u obitelji (bivša patronaža)				
rana intervencija				
pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja				
cjelodnevni boravak				
poludnevni boravak				
psihosocijalna podrška kod pružatelja (bivši pov.borav.)				
smještaj	1	1		
Kategorija korisnika: Odrasle osobe s tjelesnim oštećenjem				
savjetovanje i pomaganje pojedincu	5	5		

savjetovanje i pomaganje obitelji				
pomoć u kući	5	5		
psihosocijalna podrška u obitelji (bivša patronaža)	5	5		
pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja				
cjelodnevni boravak				
poludnevni boravak				
psihosocijalna podrška kod pružatelja (bivši pov.borav.)				
smještaj	35	5		30
organizirano stanovanje	4	4		
Kategorija korisnika: Odrasle osobe s mentalnim oštećenjem				
savjetovanje i pomaganje pojedincu	99	99		
savjetovanje i pomaganje obitelji	20	20		
pomoć u kući	20	20		
psihosocijalna podrška u obitelji (bivša patronaža)	2	2		
pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja				
cjelodnevni boravak				
poludnevni boravak	20	20		
psihosocijalna podrška kod pružatelja (bivši pov.borav.)				
smještaj	317	194	18	105
organizirano stanovanje	40	40		
Kategorija korisnika: Odrasle osobe s intelektualnim oštećenjem				
savjetovanje i pomaganje pojedincu	7	7		
savjetovanje i pomaganje obitelji				
pomoć u kući				
psihosocijalna podrška u obitelji (bivša patronaža)				
pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja				
cjelodnevni boravak	10	10		
poludnevni boravak	10	10		
psihosocijalna podrška kod pružatelja (bivši pov.borav.)				
smještaj	20			20
organizirano stanovanje	10	10		
Kategorija korisnika: Odrasle osobe s intelektualnim i mentalnim oštećenjem				
savjetovanje i pomaganje pojedincu	6	6		
savjetovanje i pomaganje obitelji	11	11		
pomoć u kući	5	5		
rana intervencija				
cjelodnevni boravak				
poludnevni boravak	1	1		
psihosocijalna podrška kod pružatelja (bivši pov.borav.)				
smještaj	50	24		30

organizirano stanovanje	5	5		
Kategorija korisnika: Odrasle osobe s oštećenjem vida				
savjetovanje i pomaganje pojedincu				
savjetovanje i pomaganje obitelji	5	5		
pomoć u kući				
psihosocijalna podrška u obitelji (bivša patronaža)				
pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja				
cjelodnevni boravak				
poludnevni boravak				
psihosocijalna podrška kod pružatelja (bivši pov.borav.)				
smještaj	10	5		5
organizirano stanovanje				
Kategorija korisnika: Odrasle osobe s oštećenjem sluha				
savjetovanje i pomaganje pojedincu				
savjetovanje i pomaganje obitelji				
pomoć u kući				
cjelodnevni boravak				
poludnevni boravak				
psihosocijalna podrška kod pružatelja (bivši pov.borav.)				
smještaj	1			1
Kategorija korisnika: Starije osobe				
savjetovanje i pomaganje	15	15		
pomoć u kući	188	188		
smještaj	178	40	9	129
organizirano stanovanje				
Kategorija korisnika: Teško bolesne odrasle osobe				
smještaj	1		1	
Kategorija: Osobe ovisne o alkoholu, drogama kockanju i s drugim oblicima ovisnosti				
savjetovanje i pomaganje pojedincu	13	13		
savjetovanje i pomaganje obitelji	11	11		
pomoć u kući				
cjelodnevni boravak				
smještaj	17	2		15
organizirano stanovanje				
Kategorija korisnika: Žrtve nasilja u obitelji				
savjetovanje i pomaganje pojedincu	8	8		
savjetovanje i pomaganje obitelji	5	5		
smještaj	4	3		1
Kategorija korisnika: Beskućnici i odrasle osobe koje se zateknu izvan mjesta prebivališta i boravišta				
savjetovanje i pomaganje pojedincu				
savjetovanje i pomaganje obitelji				
smještaj	16	16		

Kapaciteti za pružanje socijalnih usluga

Obavljanje djelatnosti socijalne skrbi Zakonom o socijalnoj skrbi raspodijeljeno i kategorizirano je između 1. ustanova socijalne skrbi, 2. udruga, vjerskih zajednica, drugih pravnih osoba, te obrtnika, 3. fizičkih osoba koje djelatnost obavljaju kao profesionalnu djelatnost, 4. udomiteljskih obitelji.

1. Ustanove socijalne skrbi

Ustanove socijalne skrbi razvrstane su u četiri kategorije:

- a) centri za socijalnu skrb,
- b) domovi socijalne skrbi,
- c) centri za pružanje usluga u zajednici,
- d) centri za pomoć u kući.

Centri za socijalnu skrb

U županiji osnovana su tri centra za socijalnu skrb: Koprivnica, Križevci i Đurđevac. Osnivač centara je Ministarstvo. U tri Centra početkom 2016. na neodređeno vrijeme bilo je zaposleno 66 radnika, od toga stručnih 51. Najveću površinu i najviše stanovnika županije pokriva koprivnički Centar.

Tablica Površina i broj stanovnika po kriteriju pokrivenosti od strane centra za socijalnu skrb

JLS	Površina km ²	Broj stanovnika – popis 2011.
Koprivnica	90,94	30.854
Drnje	29,66	1.863
Đelekovec	25,89	1.533
Gola	76,33	2.431
Hlebine	30,95	1.304
Kop.Bregi	34,98	2.381
Kop. Ivanec	32,96	2.121
Legrad	62,62	2.241
Novigrad P	64,62	2.872
Peteranec	51,77	2.704
Rasinja	105,5	3.267
Sokolovac	136,69	3.417
Ukupno CZSS Koprivnica	742,91	56.988
%	42,53	49,30
Križevci	263,62	21.122
Gornja Rijeka	32,72	1.779
Kalnik	26,34	1.351
Žabno	106,6	5.222
Orehovec	91,05	4.583
Ukupno CZSS Križevci	520,33	34.057
%	29,79	29,47
Đurđevac	157,19	8.264
Ferdinandovac	49,25	1.750
Kalinovac	35,55	1.597
Kloštar Podravski	50,94	3.306
Molve	46,52	2.189

Novo Virje	35,98	1.216
Podravske Sesvete	29,47	1.630
Virje	78,55	4.587
Ukupno CZSS Đurđevac	483,45	24.539
%	27,68	21,23
Cijela Županija	1.747	115.584
	Površina	Broj stanovnika
CZSS Koprivnica	42,53%	49,30%
CZSS Križevci	29,79%	29,50%
CZSS Đurđevac	27,68%	21,20%

Prema izvještajima CZSS za Ministarstvo, u 2015. godini zajamčenu minimalnu naknadu dobivalo je 2.782 osoba ili 2,40% stanovnika, što je nešto malo više od državnog prosjeka (2,38%). Broj korisnika povećao se u odnosu na 2014. godinu no značajno je manji od 2013. godine kada je, ukoliko se analizira razdoblje 2002.-2015., broj korisnika bio na vrhuncu. Najviše primatelja zajamčene minimalne naknade u ukupnom udjelu stanovnika na području je nadležnosti CZSS Koprivnica, a najmanje na području nadležnosti CZSS Križevci.

Broj korisnika zajamčene minimalne naknade (stalne pomoći, pomoći za uzdržavanje) preko centara za socijalnu skrb u razdoblju 2002.-2015.

God-ina	CZSS KOPRIVNICA			CZSS KRIŽEVCI			CZSS ĐURĐEVAC			UKUPNO ŽUPANIJA		
	samci	broj čl. obitelji	ukupno	samci	broj čl. obitelji	ukupno	samci	broj čl. obitelji	ukupno	samci	broj čl. obitelji	ukupno
2002	288	1016	1304	110	282	392	129	1171	1300	527	2469	2996
2003	286	1117	1403	134	338	472	128	1296	1424	548	2751	3299
2004	277	1119	1396	150	273	423	137	1118	1255	564	2510	3074
2005	316	1103	1419	164	255	419	160	1131	1291	640	2489	3129
2006	307	1124	1431	163	279	442	145	985	1130	615	2388	3003
2007	288	873	1161	165	258	423	155	759	914	608	1890	2498
2008	277	881	1158	155	284	439	117	611	728	549	1776	2325
2009	302	1033	1335	152	327	479	120	593	713	574	1953	2527
2010	296	1232	1528	160	373	533	124	634	758	580	2239	2819
2011	303	1411	1714	150	411	561	116	616	732	569	2438	3007
2012	329	1580	1909	180	473	653	136	645	781	645	2698	3343
2013	351	1843	2194	182	471	653	106	610	716	639	2924	3563
2014	307	1232	1539	191	170	361	132	470	602	630	1872	2502
2015	336	1437	1773	178	152	330	134	545	679	648	2134	2782

Korisnika zajamčene minimalne naknade bez ikakvog prihoda je 2.329 (83,7%). Od ukupnog broja korisnika, pomoć je dobivao značajan broj djece i mladih do 18 godina, njih 1.055 (37,9 %), dok je starijih od 65 godina 110 (3,9%).

Od drugih prava posebno važnih za procjenu potreba za socijalnim uslugama, u 2015. godini korisnika doplatka za tuđu njegu i pomoć bilo je 1.957, od toga u punom iznosu (100% osnovice) 1.045, a u smanjenom 914 korisnika. Od ukupnog broja korisnika doplatka za tuđu pomoć i njegu je i 72 djece i mladih do 18 godina, a najviše je osoba iznad 65 godina, 1.065

(54,4%).

Osobnu invalidninu prima 667 osoba, među kojima je 163 (24,4%) djece i mladih do 18 godina. Pravo na status roditelja njegovatelja ostvarilo je 122 korisnika. Sustavnu stručnu pomoć kojom se pruža pomoć radi prevladavanja poteškoća, te stvaranja uvjeta za očuvanje i razvoj osobnih mogućnosti i odgovornog odnosa prema sebi, obitelji i društvu, te prevladavanju obiteljskih poteškoća i poteškoća u odgoju i skrbi za djecu tijekom 2015. godine koristilo je (prema izvješćima centara) 6.239 osoba.

Na temelju javnih ovlasti centri poduzimaju mjere i radnje iz obiteljskopravne i kaznenopravne zaštite i u drugim stvarima u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Tablica Neke od mjera i radnji iz obiteljskopravne i kaznenopravne zaštite poduzimane od strane centara

	CZSS Koprivnica	CZSS Križevci	CZSS Đurđevac	Ukupno Županija
Broj posredovanja prije razvoda braka u 2015.	80	43	24	147
Broj upozorenja na pogreške i propuste u ostvarivanju skrbi o djetetu u 2015.	173	2	55	230
Broj nadzora nad izvršavanjem roditeljske skrbi u 2015.	111	12	24	147
Broj prijedloga da sud donese odluku o oduzimanju prava roditelju da živi s djetetom i povjeri svakodnevnu skrb o djetetu drugoj osobi, ustanovi ili udom. obitelji u 2015.	15		18	33
Broj osvojene djece u 2015.	1	2		3
Broj osoba pod skrbništvom na dan 31.12.2015.	266	182	180	628
Broj osoba pod roditeljskom skrbi nakon punoljetnosti na dan 31.12.2015.			46	46

Domovi socijalne skrbi

Druga kategorija ustanova socijalne skrbi su domovi socijalne skrbi koji se osnivaju kao javne ustanove za obavljanje socijalnih usluga, između ostalih i usluge smještaja (trajnog i privremenog).

U Koprivničko-križevačkoj županiji devet je ustanova-domova socijalne skrbi i svi su za odrasle osobe, s time da je njih šest usmjereno na smještaj starijih i nemoćnih osoba, a njih tri na smještaj psihički bolesnih osoba

Dom za starije i nemoćne osobe Koprivnica jedan je od 45 u zemlji bivših domova umirovljenika, a koji su decentralizirani i za kojeg su osnivačka prava prenesena na jedinice (područne) regionalne samouprave.

Dom za starije i nemoćne osobe Koprivnica, Koprivnica, Trg Eugena Kumičića 17- broj smještenih korisnika prema pravnom temelju smještaja te izvorima plaćanja usluga							
Pravni temelj smještaja	Plaća državni proračun	Plaćaju sami + državni	Plaćaju drugi + državni proračun	Plaćaju sami	Plaćaju-sami + drugi	Plaćaju drugi	Ukupno

		proračun					
Rješenjem centra za socijalnu skrb	4	7		7	2		20
Ugovor s korisnikom ili nekim drugim				166	75	7	248
Ukupno	4	7		173	77	7	268
Broj slobodnih (nepopunjenih) kreveta: 0							
Broj osoba na listi čekanja: 1781							

Pet ustanova za smještaj starijih i nemoćnih osoba osnovale su domaće fizičke ili pravne osobe- Dom za starije i nemoćne osobe „Dom sestre Jadranke“, Čabraji 36, osnivač Jadranka Ruklin, Dom za starije i nemoćne osobe „Sveta Ana“, Koprivnica, Varaždinska 214, osnivač Lea Zdjelar, Dom za starije i nemoćne osobe „Zlatne godine“, Brdo Cirkvensko 59, osnivač Domagoj Kronstein, Dom za starije i nemoćne odrasle osobe Dom Novak 1“ Križevci, Potočka ulica 59, osnivač Dom Novak d.o.o., Dom za starije i teško bolesne osobe Senior Care, Križevci, Trg sv. Florijana 14 A/1, osnivač M.A.D. CONSULTING&INVESTMENT GROUP d.o.o.

Privatne ustanove (5) za smještaj starijih i teško bolesnih odraslih osoba-broj smještenih korisnika prema pravnom temelju smještaja te izvorima plaćanja usluga-stanje ožujak 2016.							
Pravni temelj smještaja	Plaća državni proračun	Plaćaju sami + državni proračun	Plaćaju drugi + državni proračun	Plaćaju sami	Plaćaju-sami + drugi	Plaćaju drugi	Ukupno
Rješenjem centra za socijalnu skrb	13						13
Ugovor s korisnikom ili nekim drugim				31	115	11	157
Ukupno	13			31	115	11	170
Broj slobodnih (nepopunjenih) kreveta: 107							
Broj osoba na listi čekanja: 9							

Tri ustanove za smještaj psihički bolesnih osoba također su osnovale domaće fizičke osobe- Dom za psihički bolesne odrasle osobe Vizjak, Koprivnica, Gajeva 17, osnivač Đurđa Vizjak, Dom za psihički bolesne odrasle osobe Cedar, Koprivnica, Vinogradska 6, osnivač dr. Wajih Hammoud, Dom za psihički bolesne odrasle osobe „Poljak“, Koprivnica, Kraljice Jelene 25, osnivač Štefica Poljak

Privatne ustanove (3) za smještaj psihički bolesnih osoba-broj smještenih korisnika prema pravnom temelju smještaja te izvorima plaćanja usluga-stanje ožujak 2016.							
Pravni temelj smještaja	Plaća državni proračun	Plaćaju sami + državni proračun	Plaćaju drugi + državni proračun	Plaćaju sami	Plaćaju-sami + drugi	Plaćaju drugi	Ukupno
Rješenjem centra za socijalnu skrb	120	57	7				184
Ugovor s korisnikom ili nekim drugim				9	35		44
Ukupno	120	57	7	9	35		228
Broj slobodnih (nepopunjenih) kreveta: 12							
Broj osoba na listi čekanja: 324							

Centri za pružanje usluga u zajednici

Na području županije djeluje samo jedna takva ustanova-Centar za pružanje usluga u zajednici Svitanje sa sjedištem u Koprivnici, Trg dr. Tomislava Bardeka 10/10. Osim poslovnog prostora sjedišta, Centar djeluje na adresi Trg bana Josipa Jelačića 7, gdje se nalaze dva stana. Usluge Centra moguće je podijeliti u 3 grupe: poludnevni boravak, organizirano stanovanje, te savjetovanje i pomaganje. Usluga poludnevnog boravka namijenjena je djeci u dobi 7-18 godina čiji roditelji nisu u mogućnosti zbog određenih poteškoća (materijalnih uvjeta, bolesti, ovisnosti, smanjene roditeljske kompetencija) na adekvatan način ispunjavati svoju roditeljsku dužnost. Pravo na korištenje usluge organiziranog stanovanja uz povremenu podršku ostvaruje se temeljem rješenja nadležnog centra za socijalnu skrb. Korisnici navedene usluge su mladi u dobi od 18-21 godine, iznimno djeca u dobi od 16. godine. Savjetovanje i pomaganje Centra usmjereno je na primarne, posvojiteljske i udomiteljske obitelji, ali na djecu i mlade koji izlaze iz sustava tj. koji su dio života proveli odrastajući u ustanovi socijalne skrbi ili udomiteljskoj obitelji.

Centri za pomoć u kući

Na području županije osnovana je samo jedna ovakva ustanova i to od strane domaće fizičke osobe- Centar za pomoć i njegu „Samarita“, Virje, Novigradska 20, osnivača Petra Ferencića. Ova ustanova pruža sve usluge u sklopu pomoći u kući, uključujući pripremu i dostavu gotovih obroka u kuću. Usluge pruža na širem đurđevačkom području, a pokazuje interes i želju za proširenjem na koprivničko područje.

Pružatelj usluga: Centar za pomoć i njegu u kući „Samarita“	
Ukupan broj korisnika usluga pomoći u kući– stanje veljača 2016	29
Broj korisnika kojima se usluge pružaju temeljem rješenja centra za socijalnu skrb:	20
Broj korisnika kojima usluge financiraju jedinice lokalne samouprave	7

Broj korisnika koji usluge financiraju sami ili uz pomoć drugih osoba (dakle bez pomoći iz državnog i lokalnog proračuna)	2
Broj korisnika kojima se organizira prehrana (nabava i dostava gotovih obroka u kuću)	24
Broj korisnika kojima se pomaže u obavljanju kućnih poslova	16
Broj korisnika kojima se pomaže u održavanju osobne higijene	
Broj korisnika kojima se zadovoljavaju druge svakodnevne potrebe (uređenje okućnice i tehnički poslovi)	11

2. Udruge, vjerske zajednice i druge pravne osobe

Udruge

Udruge kao pružatelji socijalnih usluga predstavljaju značajan čimbenik i u županijskom sustavu socijalne skrbi, između ostalog i zbog toga jer izražavaju kapacitete građanstva i doprinose socijalnom uključivanju i koheziji zajednice. Pored zaštite osnovnih ljudskih prava, osiguranja jednakih mogućnosti za sudjelovanje u životu zajednice imaju značajnu ulogu u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti.

Udruge pružatelji usluga razvrstani su prema skupini (kategorije) korisnika usluga.

Programsko područje djelovanja Udruge žena „Hera“ Križevci je promicanje i zaštita ljudskih prava, posebno žena i djece, te unapređenje demokratskih institucija društva i vladavine prava, sve u cilju unapređenja kvalitete života i razvoja civilnog društva. Ova udruga više od jednog desetljeća djeluje na području pružanja pomoći žrtvama obiteljskog nasilja, a ujedno je i jedina takva udruga na području županije koja putem SOS telefona i Savjetovališta pruža pomoć ženama i djeci žrtvama obiteljskog nasilja.

Udruga za pomoć djeci i mladeži "Prijatelj" Koprivnica okuplja stručnjake iz različitih struka, područja i sustava na području županije koji direktno rade s djecom i mladima različite dobi. Bavi se promicanjem prava i zaštite djece kroz razvoj i provođenje preventivnih programa usmjerenih djeci, mladima i njihovim obiteljima s posebnim osvrtom na djecu i mlade koji su u riziku za razvoj ili već manifestiraju probleme u ponašanju ili rizična ponašanja.

Savez za zaštitu duševnog zdravlja i suzbijanje ovisnosti Koprivničko-križevačke županije krovna je udruga koja svojim aktivnostima nadopunjuje rad pet klubova liječenih alkoholičara na području županije-KLA "Centar" Koprivnica, KLA "Križevci", KLA "Podravka", Društvo za suzbijanje alkoholizma Đurđevac i KLA "Sveti Ivan Žabno". Klubovi su mjesto nastavka liječenja i oporavka osoba ovisnih o alkoholu i članova njihovih obitelji. Ono što ih izdvaja iz klasičnih grupa samopomoći su stručno vođeni programi koje u klubovima organiziraju i prate stručni i dostručni radnici. Središnja aktivnost u radu svakog kluba su redoviti tjedni sastanci. Tu su još različite aktivnosti i druženja kao sportski susreti, večeri poezije, stvaralaštvo i drugo.

Udruge osoba s invaliditetom važne su za osobe s invaliditetom kao prostor za njihovo djelovanje i uključivanje u društveni život, ali i kao značajna nadopuna aktivnosti institucija. Međutim, zbog dugogodišnje tradicije i iskustva, udruge osoba s invaliditetom svojevrsni su pokretači i nositelji razvoja civilnog društva na području županije. Osobe s invaliditetom preko svojih udruga intenzivno rade na poboljšavanju svojih životnih uvjeta, a vrlo su često udruge jedini prostor samoaktualizacije i mogućnosti ostvarivanja socijalnih kontakata. Gotovo sve udruge osoba s invaliditetom značajne su jer svojim članovima organiziraju razonodu, rekreativne i sportske aktivnosti, a što se zasigurno pozitivno odražava na poboljšanje njihovog općeg stanja i socijalne integracije. Doprinos ovih udruga važan je u pogledu usluga „savjetovanja“ koje je uvjetno moguće podijeliti u tri grupe - informativno, pravno i psihološko. Visoka zastupljenost informativnog savjetovanja pokazatelj je potrebe za širenjem informacija o pravima koja proizlaze iz njihovih specifičnih potreba. Manji broj psihološkog i pravnog savjetovanja je razumljiv, ako se uzme u obzir da ova usluga traži educirane savjetovatelje koje najčešće (zbog financijskih i kadrovskih problema) većina

udruga ne može osigurati pa se često nudi informativno savjetovanje kao oblik podrške.

Najprepoznatljivija organizacija civilnog društva u području humanitarnog rada i razvoja volonterstva i na području županije je Crveni križ koji provodi različite kratkoročne i dugoročne programe uključujući zbrinjavanje u slučaju katastrofe, osiguravanje hrane i lijekova, vode i sanitarija, uspostavu obiteljskih veza, pripreme za djelovanje u katastrofama, programe prve pomoći, kontrolu i prevenciju zaraza, promidžbu dobrovoljnog darivanja krvi, uzimanje i opskrbu zdravstvene službe s krvlju i krvnim preparatima i ostale zdravstvene i socijalne programe prema potrebi zajednice.

Pomoć u kući za starije stanovništvo jedna je od aktivnosti Gradskog društva Crvenog križa Koprivnica koje te usluge pruža još od devedesetih godina prošlog stoljeća, te Gradskog društva Crvenog križa Križevci, koje te usluge pruža od 2012. godine. U okviru ove dvije udruge djeluju i socijalne samoposluge, u sklopu kojih se socijalno ugroženim osobama pomaže paketima hrane i higijenskim potrepštinama. Zahvaljujući volonterima na koje se oslanja rad ovakve nove socijalne usluge, u 2015. godini Gradsko društvo Crvenog križa Koprivnica prikupilo je donacije od 4.000 kilograma raznih namirnica u iznosu od 51.508,00 kuna te je korisnicima podijeljeno 426 paketa čime je pomoć primilo oko 1.500 građana s područja grada Koprivnice. Od 2001. godine u sklopu Gradskog društva Crvenog križa Koprivnica djeluje i kantina-gradska kuhinja kojom je korisnicima socijalnog programa Grada Koprivnice omogućen topli obrok. Gradska kuhinja omogućuje Gradskom društvu Crvenog križa Koprivnica pripremu obroka koji se dostavlja korisnicima usluge pomoći u kući. No, najveći pružatelj usluga pomoći u kući udruga je koju su 2002. godine osnovali zaposlenici Doma za starije i nemoćne osobe Koprivnica- Klub za starije osobe "Mariška" Koprivnica. Ova udruga usluge pomoći u kući pruža na području 16 općina nekadašnjih općina Đurđevac i Koprivnica, te području Grada Đurđevca.

Pružatelj usluga: Klub za starije osobe "Mariška" Koprivnica, Gradsko društvo Crvenog križa Koprivnica, Gradsko društvo Crvenog križa Križevci	
Ukupan broj korisnika usluga pomoći u kući– stanje veljača 2016	459
Broj korisnika kojima se usluge pružaju temeljem rješenja centra za socijalnu skrb:	91
Broj korisnika kojima usluge financiraju jedinice lokalne samouprave	313
Broj korisnika koji usluge financiraju sami ili uz pomoć drugih osoba (dakle bez pomoći iz državnog i lokalnog proračuna)	55
Broj korisnika kojima se organizira prehrana (nabava i dostava gotovih obroka u kuću)	50
Broj korisnika kojima se pomaže u obavljanju kućnih poslova	271
Broj korisnika kojima se pomaže u održavanju osobne higijene	61
Broj korisnika kojima se zadovoljavaju druge svakodnevne potrebe (uređenje okućnice i tehnički poslovi)	109

Klub "Mariška" i Gradsko društvo Crvenog križa Križevci pružatelji su usluga dnevnog boravka za starije osobe u Koprivnici i Križevcima. Uz potporu Ministarstva, Klub "Mariška" u partnerstvu s Domom provodi trogodišnji program "Halo pomoć za starije osobe" koji omogućuje da se putem dojavnog centra u Domu, socijalnog alarma koji se priključuje na telefon korisnika, odnosno alarmne tipke koju korisnik nosi u obliku narukvice, pravovremeno pomogne starijoj osobi u slučaju potrebe.

U okviru projekta "Znanjem do promjena" prikupljeni su podaci o organizacijama civilnog društva kao pružateljima socijalnih usluga. Njih 21 s područja Koprivničko-križevačke županije odazvalo se istraživanju, izjasnilo pružateljem nekih od socijalnih usluga, te je uvršteno u "Vodič pružatelja socijalnih usluga Koprivničko-križevačke, Požeško-slavonske i Virovitičko-podravske županije" tiskan 2015. godine. U Vodič su kao pružatelji socijalnih usluga (u njemu nažalost nije naznačeno kojih konkretno) na području

županije uvrštene sljedeće ranije nespomenute udruge (abecednim redom): Društvo multiple skleroze Koprivničko-križevačke županije, Glas mladih Križevci, Humanitarna udruga za pomoć djeci i socijalno ugroženim obiteljima “Šegrtsko srce”, Klub žena s bolestima dojke “Agata”, Klub žena s bolestima dojke “Nada”, K.V.A.R.K.-Kreativni veznik alternativnog razvoja kulture-Križevci, Odred izviđača “Kalnik”, Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja domovinskog rata Koprivničko-križevačke županije, Udruga mladih Koprivnice, Udruga osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji “Mali princ”, Udruga osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji “Maslačak” Križevci, Udruga osoba s invaliditetom “Bolje sutra” grada Koprivnice, Udruga P.O.I.N.T., Udruga Roma “Korak po korak”, Udruga slijepih Koprivničko-križevačke županije, Udruga za održivi razvoj Hrvatske (UZOR Hrvatske), Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Koprivnica, Volonterska udruga “Ruka u ruci”.

Vjerske zajednice

Vjerske i karitativne organizacije također su značajni čimbenik za sustav socijalne skrbi i na području Koprivničko-križevačke županije posebno iz razloga što omogućavaju neposredan kontakt s ljudima, njihovim problemima i nevoljama. Kao i u drugim regijama, Hrvatski Caritas uspostavio je dobro razvijenu mrežu župnih Caritasa koji djeluju unutar župe i lokalne zajednice za potrebe siromašnih.

U samostanu sestara Bazilijanki koji se nalazi pri grkokatoličkoj katedrali Presvete Trojice u Križevcima, Franje Račkoga 36 pružaju se usluge smještaja starijim i teško bolesnim osobama. Početkom 2016. godine u domu sestara Bazilijanki na smještaju se nalazilo 15 korisnika, od kojih 6 rješenjem centara za socijalnu skrb. Temeljem dogovora i ugovora s korisnicima, na smještaju je bilo 9 korisnika koji troškove smještaja plaćaju sami, a broj slobodnih (nepopunjenih) kreveta bio je 2. Na listi čekanja na smještaj u ovaj dom bile su 3 osobe.

Druge pravne osobe i obrtnici

Zakonom o socijalnoj skrbi omogućeno je i da trgovačko društva, obrtnici ili još neke druge domaće i strane pravne osobe, pored obavljanja djelatnosti za koju su upisani u registar, pružaju socijalne usluge u zasebnoj organizacijskoj jedinici. Dva trgovačka društva s područja županije ishodila su rješenje potrebno za pružanje usluga smještaja starijim i teško bolesnim osobama- Dom Stanešić d.o.o., sa sjedištem u Virju, Gorička 74 i Baljak d.o.o. Novigrad Podravski, Virovska 41. Početkom 2016. godine u Domu Stanešić na smještaju se nalazilo 16 korisnika, svi temeljem dogovora i ugovora korisnika i doma. Na smještaju je bilo 5 korisnika koji troškove smještaja plaćaju sami, a 11 uz potpuno ili djelomično sudjelovanje u plaćanju drugih osoba. Broj slobodnih (nepopunjenih) kreveta bio je 3. U Domu Baljak sredinom 2016. godine na smještaju se nalazilo 20 korisnika, svi temeljem dogovora i ugovora korisnika i doma. Na smještaju je bilo 2 korisnika koji troškove smještaja plaćaju sami, a 18 uz potpuno ili djelomično sudjelovanje u plaćanju drugih osoba. Slobodnih (nepopunjenih) kreveta u Domu Baljak nije bilo, baš kao ni listi čekanja.

3. Fizičke osobe koje djelatnost socijalne skrbi obavljaju kao profesionalnu djelatnost

Fizičkim osobama Zakon omogućuje da samostalno kao profesionalnu djelatnost pružaju usluge smještaja ili boravka u obiteljskom domu, usluge savjetovanja u savjetovalištu i usluge pomoći u kući. Nijedna fizička osoba nadležnom županijskom upravnom odjelu nije se obratila sa zahtjevom za pružanje usluga savjetovanja u savjetovalištu i usluge pomoći u kući. Usluge smještaja u obiteljskom domu pruža 15 fizičkih osoba, od čega se 1 usmjerila na smještaj djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi, a 14 na starije i teško bolesne odrasle osobe. Radi se o sljedećim obiteljskim domovima i smještajnim kapacitetima:

Obiteljski dom za smještaj djece i mladih bez roditeljske skrbi

Obiteljski dom Andreasa Medveda	Hrsovo 77	10
---------------------------------	-----------	----

Obiteljski domovi za smještaj starijih i teško bolesnih osoba

Obiteljski dom Marina Maljaka	Bana Josipa Jelačića 69a, Hlebine	20
Obiteljski dom Božice Petković	Starogradska 36, Koprivnica	17
Obiteljski dom Aleksandre Kralj	Ljudevita Gaja 4, Đurđevac	10
Obiteljski dom Lidije Novak	Potočka 59 , Križevci	20
Obiteljski dom Branke Prpić	Škrinjari 48	20
Obiteljski dom Tatjane Mršić	Plavšina 71	20
Obiteljski dom Ines Kos	Ivana Lepušića 90A, Križevci	20
Obiteljski dom Lahorke Pintarić	Stjepana Radića 135, Đurđevac	10
Obiteljski dom Biljane Carević	Mali Poganac 73	9
Obiteljski dom Peje Petrovića	Blaža Mađera 121c, Novigrad Podravski	20
Obiteljski dom Snježane Katić	Koprivnička 19, Glogovac	10
Obiteljski dom Zdravka Katolića	Donja Glogovnica 81	10
Obiteljski dom Biljane Moslavac	Kolodvorska 75, Kalinovac	9
Obiteljski dom Marije Čorc	Dravska 70, Gola	9
		204

Obiteljski domovi (14) za smještaj starijih i teško bolesnih odraslih osoba-broj smještenih korisnika prema pravnom temelju smještaja te izvorima plaćanja usluga-stanje ožujak 2016.							
Pravni temelj smještaja	Plaća državni proračun	Plaćaju sami + državni proračun	Plaćaju drugi + državni proračun	Plaćaju sami	Plaćaju-sami + drugi	Plaćaju drugi	Ukupno
Rješenjem centra za socijalnu skrb	27	14					41
Ugovor s korisnikom ili nekim drugim				34	74	25	133
Ukupno	27	14		34	74	25	174
Broj slobodnih (nepopunjenih) kreveta: 30							
Broj osoba na listi čekanja: 2							

4. Udomiteljske obitelji

Udomiteljstvo je oblik skrbi izvan vlastite obitelji kojim se djetetu ili odrasloj osobi osigurava smještaj i skrb u udomiteljskoj obitelji. Udomiteljska obitelj je obitelj koja ima dozvolu za obavljanje udomiteljstva, a čine je udomitelj, njegov bračni ili izvanbračni drug i drugi srodnici s kojima udomitelj živi u zajedničkom kućanstvu. Udomitelj je predstavnik udomiteljske obitelji ili samac koji pruža usluge skrbi udomljenom korisniku, na čije ime se daje dozvola za obavljanje udomiteljstva (licencija) i koji sklapa udomiteljski ugovor. Prema podacima Centara za socijalnu skrb, na području županije licenciju za rad ima 276 udomiteljskih obitelji.

Broj udomiteljskih obitelji početkom 2016. godine (izvor CZSS)				
	CZSS Koprivnica	CZSS Križevci	CZSS Đurđevac	Ukupno županija
za djecu i mlade	45	22	38	105
za odrasle i starije osobe	70	53	48	171
ukupno	115	75	86	276

Udomiteljstvo prema potrebama korisnika po Zakonu o udomiteljstvu početkom 2016. godine (izvor CZSS)				
	CZSS Koprivnica	CZSS Križevci	CZSS Đurđevac	Ukupno županija
tradicionalno	115	70	84	269
specijalizirano	0	5	0	5
hitno	0	0	2	2
povremeno	0	0	0	0
ukupno	115	75	86	276

Općine, gradovi i Županija

Zakonom o socijalnoj skrbi određeno je da su jedinice područne (regionalne) samouprave dužne u svom proračunu osigurati sredstva za troškove ogrjeva, a jedinice lokalne samouprave sredstva za ostvarivanje prava na podmirenje troškova stanovanja. One također mogu osigurati sredstva za ostvarivanje novčanih naknada i socijalnih usluga stanovnicima na svom području u većem opsegu nego što je utvrđeno ovim Zakonom na način propisan njihovim općim aktom, ukoliko u svom proračunu imaju za to osigurana sredstva.

Prava i izdvajanja za socijalnu skrb gradova, općina i Koprivničko -križevačke županije u 2015.

NAZIV OPĆINE/GRADA	R.br.	Vrsta/skupina prava	Broj pozitivno riješanih zahtjeva	Ukupni iznos sredstava na godišnjoj razini	
				odobrenih	utrošenih
Grad Koprivnica- 1	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	300	1.835.989,89	1.835.989,89
	1	naknada za troškove stanovanja	228	1.767.589,89	1.767.589,89

	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	72	68.400,00	68.400,00
	II	Ostale novčane pomoći	3444	3.353.008,82	3.364.832,27
	III	Pomoći u naravi	2633	198.054,21	198.054,21
	IV	Drugi oblici pomoći	221	922.154,61	912.499,61
		U K U P N O	6598	6.309.207,53	6.311.375,98
Grad Križevci-2	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	13	130.000,00	93.970,57
	1	naknada za troškove stanovanja	13	130.000,00	93.970,57
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	564	390.000,00	313.301,41
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	0	0,00	0,00
		U K U P N O	577	520.000,00	407.271,98
Grad Đurđevac-3	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	9	43.200,00	43.200,00
	1	naknada za troškove stanovanja	9	43.200,00	43.200,00
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	444	292.321,98	292.321,98
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	46	1.806.691,28	1.806.691,28
		U K U P N O	499	2.142.213,26	2.142.213,26
Općina Novigrad Podravski-4	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	3	584,00	584,00
	1	naknada za troškove stanovanja	0	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	3	584,00	584,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	894	385.187,90	385.187,90
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	31	6.337,00	6.337,00
		U K U P N O	928	392.108,90	392.108,90
Općina Ferdinandovac-5	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	4	1.606,84	1.606,84
	1	naknada za troškove stanovanja	4	1.606,84	1.606,84
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	130	66.260,00	66.260,00
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	69	121.205,00	83.505,00
		U K U P N O	203	189.071,84	151.371,84
Općina Podravske Sesvete-6	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	1	5.000,00	5.000,00
	1	naknada za troškove stanovanja	0	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	1	5.000,00	5.000,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00

	II	Ostale novčane pomoći	427	263.264,00	263.264,00
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	26	155.800,00	155.800,00
		U K U P N O	454	424.064,00	424.064,00
Općina Koprivnički Bregi-7	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	0	0,00	0,00
	1	naknada za troškove stanovanja	0	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	57	81.754,00	81.754,00
	III	Pomoći u naravi -	2	6.000,00	6.000,00
	IV	Drugi oblici pomoći	0	20.000,00	20.000,00
		U K U P N O	59	107.754,00	107.754,00
Općina Gornja Rijeka-8	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	1	2.277,31	2.277,31
	1	naknada za troškove stanovanja	1	2.277,31	2.277,31
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	63	55.721,50	55.721,50
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	0	0,00	0,00
		U K U P N O	64	57.998,81	57.998,81
Općina Novo Virje-9	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	0	0,00	0,00
	1	naknada za troškove stanovanja	0	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	177	104.956,00	104.956,00
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	12	41.050,00	41.050,00
		U K U P N O	189	146.006,00	146.006,00
Općina Sokolovac-10	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	12	6.081,92	6.081,92
	1	naknada za troškove stanovanja	12	6.081,92	6.081,92
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	45	50.256,00	50.256,00
	III	Pomoći u naravi -	430	53.750,00	53.750,00
	IV	Drugi oblici pomoći	10	10.000,00	10.000,00
		U K U P N O	497	120.087,92	120.087,92
Općina Kalinovac-11	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	0	0,00	0,00
	1	naknada za troškove stanovanja	0	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	690	264.877,00	259.877,00
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	140	203.031,00	198.889,00
		U K U P N O	830	467.908,00	458.766,00
Općina Legrad-12	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	0	0,00	0,00

	1	naknada za troškove stanovanja	0	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	82	88.651,47	88.651,47
	III	Pomoći u naravi -	166	13.191,41	13.191,41
	IV	Drugi oblici pomoći	8	29.900,04	29.900,04
		U K U P N O	256	131.742,92	131.742,92
Općina Rasinja-13	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	11	18.976,40	18.976,40
	1	naknada za troškove stanovanja	11	18.976,40	18.976,40
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	31	37.188,80	37.188,80
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	0	10.000,00	10.000,00
		U K U P N O	42	66.165,20	66.165,20
Općina Gola -14	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	104	292.110,75	292.110,75
	1	naknada za troškove stanovanja	79	268.557,27	268.557,27
	2	naknada za troškove prijevoza	1	600,00	600,00
	3	troškovi ogrjeva	1	1.103,48	1.103,48
	II	Ostale novčane pomoći	39	103.555,27	103.555,27
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	111	515.989,92	515.989,92
		U K U P N O	254	911.655,94	911.655,94
Općina Hlebine-15	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	1	456,00	456,00
	1	naknada za troškove stanovanja	0	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	1	456,00	456,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	68	51.286,92	51.283,92
	III	Pomoći u naravi -	188	29.115,98	29.115,98
	IV	Drugi oblici pomoći	1	10.000,00	10.000,00
		U K U P N O	258	90.858,90	90.855,90
Općina Drnje-16	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	0	0,00	0,00
	1	naknada za troškove stanovanja	0	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	116	32.255,88	32.255,88
	III	Pomoći u naravi -	74	3.955,53	3.955,53
	IV	Drugi oblici pomoći	1	20.000,00	20.000,00
		U K U P N O	191	56.211,41	56.211,41
Općina Đelekovec-17	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	26	4.048,80	4.048,80
	1	naknada za troškove stanovanja	26	4.048,80	4.048,80
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	53	54.276,57	54.276,57
	III	Pomoći u naravi -	116	10.046,66	10.046,66

	IV	Drugi oblici pomoći	12	19.999,93	19.999,93
		U K U P N O	207	88.371,96	88.371,96
Općina Virje-18	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	0	0,00	0,00
	1	naknada za troškove stanovanja	0,00	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	0,00	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	13	17.000,00	17.000,00
	III	Pomoći u naravi -	76	20.724,39	20.724,39
	IV	Drugi oblici pomoći	9	48.433,00	48.433,00
		U K U P N O	98	86.157,39	86.157,39
Općina Kalnik-19	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	0	0,00	0,00
	1	naknada za troškove stanovanja	0	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	27	25.350,00	25.350,00
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	23	25.243,00	25.243,00
		U K U P N O	50	50.593,00	50.593,00
Općina Koprivnički Ivanec-20	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	1	1.200,00	1.200,00
	1	naknada za troškove stanovanja	0	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	1	1.200,00	1.200,00
	II	Ostale novčane pomoći	24	43.211,63	43.211,63
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	7	29.900,04	29.900,04
		U K U P N O	32	74.311,67	74.311,67
Općina Molve-21	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	25	13.209,97	13.209,97
	1	naknada za troškove stanovanja	20	8.909,97	8.909,97
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	5	4.300,00	4.300,00
	II	Ostale novčane pomoći	973	954.365,60	954.195,60
	III	Pomoći u naravi -	114	55.850,00	55.757,23
	IV	Drugi oblici pomoći	18	88.000,00	75.043,13
		U K U P N O	1130	1.111.425,57	1.098.205,93
Općina Sveti Petar Orehovec-22	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	0	0,00	0,00
	1	naknada za troškove stanovanja	0	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	39	38.500,00	38.500,00
	III	Pomoći u naravi -	291	49.475,00	49.475,00
	IV	Drugi oblici pomoći	0	0,00	0,00
		U K U P N O	330	87.975,00	87.975,00
Općina Sveti Ivan Žabno -23	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	39	239,00	239,00
	1	naknada za troškove stanovanja	1	239,00	239,00
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00

	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	92	138.661,00	138.661,00
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	19	64.280,00	64.280,00
		U K U P N O	150	203.180,00	203.180,00
Općina Kloštar Podravski-24	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	6	7.771,63	7.771,63
	1	naknada za troškove stanovanja	5	6.892,25	6.892,25
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	1	879,38	879,38
	II	Ostale novčane pomoći	224	108.400,00	108.400,00
	III	Pomoći u naravi -	476	58.200,00	58.200,00
	IV	Drugi oblici pomoći	0	0,00	0,00
		U K U P N O	706	174.371,63	174.371,63
Općina Peteranec- 25	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	0	0,00	0,00
	1	naknada za troškove stanovanja	0	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	0	0,00	0,00
	II	Ostale novčane pomoći	28	14.204,49	14.204,49
	III	Pomoći u naravi -	369	36.900,00	36.900,00
	IV	Drugi oblici pomoći	17	31.107,29	31.107,29
		U K U P N O	414	82.211,78	82.211,78
Koprivničko - križevačka županija-26	I	Novčane pomoći propisane ZOSS	1233	1.171.350,00	1.171.350,00
	1	naknada za troškove stanovanja	0	0,00	0,00
	2	naknada za troškove prijevoza	0	0,00	0,00
	3	troškovi ogrjeva	1233	1.171.350,00	1.171.350,00
	II	Ostale novčane pomoći	30	40.201,46	40.201,46
	III	Pomoći u naravi -	0	0,00	0,00
	IV	Drugi oblici pomoći	0	0,00	0,00
		U K U P N O	1263	1.211.551,46	1.211.551,46

Procjene Savjeta za socijalnu skrb vezane za razvoj socijalnih usluga

Najvažnija postignuća u razvoju socijalnih usluga

Najvažnija postignuća u razvoju socijalnih usluga na području županije prema procjeni Savjeta za socijalnu skrb su:

- Razvoj mreže predškolskih ustanova (vrtića) u županiji
- Razvoj izvaninstitucionalne usluge pomoć u kući za starije
- Razvoj udomiteljstva u županiji
- Istaknuta uloga udruga osoba s invaliditetom i doprinos izjednačavanju mogućnosti osoba s invaliditetom u županiji u suradnji s gradovima; svi gradovi imaju lokalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osoba s invaliditetom u okviru kojih se kontinuirano provode niz aktivnosti i dokumentiraju u posebnim izvješćima; uklanjanje arhitektonskih barijera u Đurđevcu, Križevcima i Koprivnici
- Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti ZZJZ, doprinos kroz preventivne programe i izvanbolničko liječenje ovisnika o drogama i rad u zajednici (KLA) s ovisnicima o alkoholu
- Privatna inicijativa u razvoju smještaja za osobe s mentalnim oštećenjima
- Transformacija Doma za djecu „Svitanje“ u Centar za pružanje usluga u zajednici “Svitanje”; razvoj usluge poludnevnog boravka i stambene zajednice Centra
- Pozitivni pomoci u suradnji udruga i institucija, partnerstva na projektima javnog sektora i udruga; unaprijeđeni mehanizmi financiranja udruga
- Projekti financirani iz vanjskih izvora

Negativni socijalni trendovi u županiji koji utječu na razvoj socijalnih usluga

Uz postignuća, najistaknutiji negativni socijalni trendovi u županiji koji utječu na razvoj socijalnih usluga po mišljenju Savjeta za socijalnu skrb su:

- Nezaposlenost, naročito mladih i žena preko 40 godina života
- Starenje stanovništva, sve više staračkih domaćinstava i socijalno ugroženih starijih osoba
- Razlike u razvijenosti unutar županije – Grad Koprivnica najrazvijeniji, siromašnije zajednice ne mogu odgovoriti na potrebe
- Problem nasilja u obitelji, najviše nad ženama
- Raširenost alkoholizma koji je uzrok drugih problema (radne sposobnosti, nasilja u obitelji, vršnjačkog nasilja, delinkvencije).

Socijalne usluge koje naročito nedostaju u županiji

Prema procjeni Savjeta za socijalnu skrb, socijalne usluge koje naročito nedostaju u županiji su:

- Kontinuirani programi zapošljavanja i obrazovanja socijalno osjetljivih skupina i teže zapošljivih skupina,
- Problem dostupnosti usluge smještaja u domove siromašnijim starijim osobama
- Sklonište za žene žrtve nasilja, tretmani za žrtve nasilja
- Tretmani za počinitelje nasilja i stručnjaci za rad s počiniteljima nasilja
- Nedostatak mreže usluga u zajednici za djecu i mlade s poremećajima u ponašanju (PUP) i psihosocijalni tretmani za djecu i mlade s PUP
- Specijalizirano udomiteljstvo za PUP i za psihički bolesne osobe
- Stambeno zbrinjavanje djece i mladih koji napuštaju udomiteljske obitelji
- Stambene zajednice za osobe s invaliditetom

- Kapaciteti za smještaj osoba s mentalnim oštećenjima
- Rad sa biološkim obiteljima korisnika koji su na smještaju izvan obitelji
- Usluge individualne psihosocijalne podrške u obitelji i kod pružatelja usluga i usluge grupne psihosocijalne podrške kod pružatelja usluga
- Rehabilitacija liječenih alkoholičara u zajednici– zastoj u razvoju klubova liječenih alkoholičara
- Multidisciplinarno savjetovalište

Problemi koji utječu na ukupni razvoj mreže usluga na području županije

Na ukupni razvoj mreže socijalnih usluga na području županije prema procjeni Savjeta za socijalnu skrb utječu sljedeći problemi:

- Kontinuirani problemi integracije romske populacije - nedostaje sveobuhvatni rad s romskom populacijom na integraciji, posebno djecom – integracija u odgojno-obrazovne ustanove, zapošljavanje odraslih, rad s majkama
- Nerazvijena komunalna infrastruktura u romskim naseljima
- Problemi uključivanja djece s teškoćama u redovno školovanje – problem (financiranja) asistenata u nastavi
- Raskorak između donesenih standarda za područje odgoja i obrazovanja i mogućnosti u vrtićima nedostaje mjesta za djecu, a posebno djecu s teškoćama u razvoju
- Nedovoljno programa za organiziranje slobodnog vremena djece i mladih, posebnih skupina posebno u nerazvijenim sredinama, inicijative prepuštene pojedincima
- Probacijski sustav tek u začetku
- Nedovoljna koordinacija među resorima i nedostatna edukacija ljudskih resursa (socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, pravosuđa, socijalna skrb- zdravstvo)- problem je i vertikalna i horizontalna koordinacija
- Protokoli o suradnji između pružatelja usluga i sustava nedostaju (oko podjele odgovornosti i suradnje na rješavanju prioriteta)
- Nedostatak stručnog kadra za neke usluge i specijalizirane edukacije postojećeg stručnog kadra
- Problemi udruga koje pružaju usluge su projekti ograničenog trajanja i kratkoročnog financiranja
- Nedostatak sredstava za socijalne usluge, naročito u općinama

Razvoj socijalnih usluga-ciljevi, mjere, aktivnosti i nositelji

Razvoj socijalnih usluga u Koprivničko-križevačkoj županiji do 2021. godine usmjeren je na četiri ključna cilja. Za svaki od njih naznačene su mjere, aktivnosti, indikatori praćenja, potencijalni nositelji aktivnosti i izvori financiranja. Predviđanja i očekivanja su da uz ustanove socijalne skrbi, županiju i jedinice lokalne samouprave, razvoju socijalnih usluga doprinese, kao i dosad, udruge, vjerske zajednice te tzv. privatni sektor.

OPĆI CILJ: Spriječiti socijalno isključivanje određenih skupina stanovništva te smanjiti broj osoba u riziku za razvoj siromaštva

CILJ 1. Unaprijediti i razvijati usluge podrške djeci, mladima i obiteljima

Mjera 1. Unaprjeđenje uvjeta za pružanje podrške djeci i mladima u ustanovama

Cilj mjere: Osigurati uvjete za kvalitetno pružanje usluga smještaja i rehabilitacije djeci i mladima bez roditeljske skrbi i djeci i mladima bez adekvatne roditeljske skrbi poboljšanjem infrastrukturnih uvjeta pružatelja socijalnih usluga te unaprjeđenjem vještina stručnjaka

Aktivnosti: Opremanje, obnova, izgradnja i rekonstrukcija ustanova socijalne skrbi, preuređenje i prilagodba prostora za organizirano stanovanje, smještaj u kriznim situacijama, skloništa za žrtve nasilja u obitelji, dnevni i poludnevni boravak, radne centre, edukacija stručnjaka, izrada plana deinstitutionalizacije, izrada individualiziranih planova za smještaj korisnika izvan ustanove, praćenje potreba za različitim oblicima palijativne skrbi.

Indikatori praćenja: Broj obnovljenih, novih objekata ili rekonstruiranih objekata, broj objekata s novom opremom, broj stambenih zajednica organiziranog stanovanja, broj objekata za privremeni smještaj osoba u kraćim rehabilitacijskim programima.

Nositelji: Ustanove socijalne skrbi, obrazovne institucije, zdravstvene ustanove, udruge, jedinice lokalne samouprave, županija, druge fizičke i pravne osobe

Izvori financiranja: Vlastita sredstva nositelja aktivnosti, sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave, proračuna županije, sredstava iz različitih nacionalnih, europskih i drugih međunarodnih fondova.

Mjera 2. Širenje mreže socijalnih usluga i podrške djeci, mladima i obiteljima u zajednici

Cilj mjere: Unaprijediti, poboljšati i razviti različite alternativne oblike socijalnih usluga koje će biti dostupne korisnicima u njihovim domovima ili lokalnim zajednicama kako bi se unaprijedila kvaliteta života djece, mladih i obitelji.

Aktivnosti: Ovom mjerom će se podržati program stručne procjene potreba djece, mladih i obitelji za primjerenim oblicima socijalnih usluga, razvoj udomiteljstva, promidžba i senzibiliziranje javnosti za bavljenje udomiteljstvom, pomoć osnivačima obiteljskih domova za djecu i mlade bez roditeljske skrbi ili bez adekvatne roditeljske skrbi, programi rane intervencije u najranijoj dobi, programi usmjereni osposobljavanju školskog osoblja kako bi mogli odgovoriti na različite potrebe raznih socijalno ugroženih skupina, drugi inovativni projekti za sprječavanje socijalne isključenosti u obrazovanju, programi prevencije poremećaja u ponašanju uzrokovanih ovisnostima o drogama, alkoholu, kocki ili drugim oblicima ovisnosti, programi psihosocijalne rehabilitacije osoba s različitom vrstom ovisnosti, programi prevencije nasilja u obitelji te psihosocijalne podrške žrtvama i počiniteljima nasilja u obitelji, programi inovativnih usluga koje omogućuju bolju ravnotežu između radnih i obiteljskih obveza, programi trajnog stručnog usavršavanja i cjeloživotnog učenja radi jačanja kapaciteta za pružanje podrške djeci, mladima i obiteljima, podrška aktivnostima poboljšanja zdravstvene (uključujući i palijativnu skrb) skrbi za djecu, mlade i

obitelj.

Indikatori praćenja: Broj udomitelja, broj obitelji obuhvaćenih uslugama rane intervencije, broj djece i mladih uključenih u preventivne programe sprječavanja poremećaja u ponašanju uzrokovanih različitim oblicima ovisnosti, broj korisnika u rehabilitacijskim programima, broj obitelji uključenih u psihosocijalne programe podrške radi smanjivanja nasilja u obitelji, broj korisnika programa stručnog usavršavanja i cjeloživotnog učenja za pružatelje usluga socijalne (uključujući i palijativnu skrb) skrbi djeci, mladima i obitelji.

Nositelji: Ustanove socijalne skrbi, obrazovne institucije, zdravstvene ustanove, udruge, jedinice lokalne samouprave, županija, druge fizičke i pravne osobe

Izvori financiranja: Vlastita sredstva nositelja aktivnosti, sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave, proračuna županije, sredstava iz različitih nacionalnih, europskih i drugih međunarodnih fondova.

CILJ 2. Unaprijediti podršku osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima

Mjera 1. Izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom

Cilj mjere: Prilagoditi javnu infrastrukturu osobama s invaliditetom.

Aktivnosti: Ovom mjerom će se podržati aktivnosti usmjerene prema osiguranju dostupnosti javnog i specijaliziranog prijevoza za osobe s invaliditetom, uklanjanje arhitektonskih barijera u javnim institucijama te osiguranje nesmetanog kretanja javnim prostorom, (postavljanje taktilnih traka ispred javnih ustanova i na glavnim ulicama, govornih jedinica za slijepe i slabovidne tamo gdje je potrebno).

Indikatori praćenja: Broj specijaliziranih vozila za prijevoz osoba s invaliditetom, broj javnih ustanova bez arhitektonskih barijera.

Nositelji: Ustanove socijalne skrbi, obrazovne institucije, zdravstvene ustanove, udruge, jedinice lokalne samouprave, županija, druge fizičke i pravne osobe

Izvori financiranja: Vlastita sredstva nositelja aktivnosti, sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave, proračuna županije, sredstava iz različitih nacionalnih, europskih i drugih međunarodnih fondova.

Mjera 2. Unaprijediti infrastrukturne uvjete za razvoj mreže socijalnih usluga za osobe s invaliditetom i njihove obitelji

Cilj mjere: Pružiti podršku transformaciji domova socijalne skrbi u pružatelje intenzivne i dugotrajne skrbi

Aktivnosti: Ovom mjerom će se podržati aktivnosti opremanja, obnove, izgradnje i rekonstrukcije domova socijalne skrbi za smještaj osoba s invaliditetom; preuređenje i prilagodba prostora za organizirano stanovanje osoba s invaliditetom, dnevne i poludnevne boravke u kojima će korisnici moći koristiti specijaliziranu stručnu pomoć te praćenje potreba za različitim oblicima palijativne skrbi

Indikatori praćenja: Broj obnovljenih, izgrađenih ili rekonstruiranih objekata, broj objekata s novom opremom, broj stambenih zajednica organiziranog stanovanja za osobe s invaliditetom.

Nositelji: Ustanove socijalne skrbi, obrazovne institucije, zdravstvene ustanove, udruge, jedinice lokalne samouprave, županija, druge fizičke i pravne osobe

Izvori financiranja: Vlastita sredstva nositelja aktivnosti, sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave, proračuna županije, sredstava iz različitih nacionalnih, europskih i drugih međunarodnih fondova.

Mjera 3. Širenje mreže socijalnih usluga i podrške osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima

Cilj mjere: Ovom mjerom će se širiti mreža visokokvalitetnih socijalnih usluga podrške osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima u svrhu sprječavanja institucionalizacije i podrške procesu deinstitutionalizacije.

Aktivnosti: Programi organiziranog stanovanja osoba s invaliditetom, programi psihosocijalne podrške, programi tjednog ili privremenog smještaja osoba s invaliditetom kao pomoć obiteljima u usklađivanju obiteljskih i radnih obveza; organiziranje poludnevni i dnevnih boravaka sa specijaliziranim uslugama za osobe s invaliditetom, specijalizirani programi rehabilitacije (vraćanje vještina i sposobnosti koje je korisnik imao) i habilitacije (razvijanje vještina i sposobnosti koje korisnik nije imao), integracija djece i mlađih punoljetnih osoba s teškoćama u razvoju ili s invaliditetom u programe odgoja i redovitog obrazovanja, aktivnosti usmjerene prema razvoju udomiteljstva, udomiteljskih obitelji i obiteljskih domova za skrb za osobe s invaliditetom; podrška aktivnostima u programima palijativne skrbi za osobe s invaliditetom i njihove obitelji (edukacija stručnjaka, volontera, aktivnosti jačanja kapaciteta stručnjaka u pružanju inovativnih usluga i/ili alternativnih oblika skrbi u procesu deinstitutionalizacije i transformacije ustanova socijalne skrbi), praćenje potreba za različitim oblicima palijativne skrbi.

Indikatori praćenja: Broj jedinica organiziranih stanovanja za osobe s invaliditetom, broj deinstitutionaliziranih korisnika domova socijalne skrbi, broj specijaliziranih udomitelja ili udomiteljskih obitelji za osobe s invaliditetom, broj obiteljskih domova za smještaj korisnika s invaliditetom, broj djece s invaliditetom obuhvaćen redovitim odgojno obrazovnim programima, broj zaposlenih asistenata u predškolskim ustanovama i školskim ustanovama za pomoć djeci i mladima u odgojno obrazovnom procesu, broj korisnika u palijativnoj skrbi, broj alternativnih i inovativnih oblika skrbi.

Nositelji: Ustanove socijalne skrbi, obrazovne institucije, zdravstvene ustanove, udruge, jedinice lokalne samouprave, županija, druge fizičke i pravne osobe

Izvori financiranja: Vlastita sredstva nositelja aktivnosti, sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave, proračuna županije, sredstava iz različitih nacionalnih, europskih i drugih međunarodnih fondova.

CILJ 3. Poboľjšati dostupnost i kvalitetu socijalnih usluga za starije i nemoćne

Mjera 1. Povećanje kapaciteta za institucionalni smještaj starijih i nemoćnih u domove socijalne skrbi

Cilj mjere: Povećati kapacitete za smještaj starijih i nemoćnih u domove socijalne skrbi i omogućiti većem broju stanovnika ekonomski povoljnije usluge smještaja kroz transparentne programe.

Aktivnosti: Kroz ovu mjeru će se podržati aktivnosti izgradnje i osnivanja domova (ili podružnica domova) socijalne skrbi.

Indikatori praćenja: Broj domova socijalne skrbi, broj korisnika u domovima socijalne skrbi s rješenjima centara za socijalnu skrb, liste čekanja na smještaj, broj izgrađenih, rekonstruiranih i obnovljenih objekata za smještaj starijih i nemoćnih.

Nositelji: Ustanove socijalne skrbi, obrazovne institucije, zdravstvene ustanove, udruge, jedinice lokalne samouprave, županija, druge fizičke i pravne osobe

Izvori financiranja: Vlastita sredstva nositelja aktivnosti, sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave, proračuna županije, sredstava iz različitih nacionalnih, europskih i drugih međunarodnih fondova.

Mjera 2. Ujednačavanje i poboljšanje kvalitete usluga za starije i nemoćne kod svih pružatelja socijalnih usluga institucionalnog (i izvaninstitucionalnog) smještaja

Cilj mjere: Implementacija prihvaćenih standarda usluga u domovima socijalne skrbi, obiteljskim domovima i udomiteljskim obiteljima koje skrbe za starije i nemoćne.

Aktivnosti: Ova mjera će se provoditi podrškom programima procjene primjene standarda kvalitete u domovima socijalne skrbi, obiteljskim domovima i udomiteljskim obiteljima i ostalim pružateljima usluga smještaja; podrškom aktivnostima partnerske suradnje između ustanova socijalne skrbi i pružatelja izvainstitucionalnih socijalnih usluga smještaja, podrškom aktivnostima osposobljavanja volontera za volontiranje u ustanovama socijalne skrbi za starije i nemoćne te u zdravstvenim ustanovama u programima poboljšanja kvalitete usluga za starije i nemoćne, poboljšanje specijalističkog zdravstvenog nadzora nad korisnicima dugotrajnog smještaja u domovima socijalne skrbi te praćenje potreba za različitim oblicima palijativne skrbi i širenjem mreže različitih oblika skrbi.

Indikatori praćenja: Broj ustanova u kojima je provedena procjena standarda kvalitete usluga smještaja, broj organiziranih radionica cjeloživotnog učenja za poboljšanje skrbi o starijima i nemoćnima, broj zaposlenika uključenih u cjeloživotno učenje, broj volontera uključenih u programe skrbi za starije i nemoćne, broj korisnika obuhvaćenih specijalističkim zdravstvenim uslugama.

Nositelji: Ustanove socijalne skrbi, udruge, zdravstvene ustanove.

Izvori financiranja: Vlastita sredstva nositelja aktivnosti, sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave, proračuna županije, sredstava iz različitih nacionalnih, europskih i drugih međunarodnih fondova.

Mjera 3. Širenje i poboljšanje dostupnosti mreže usluga za starije i nemoćne i njihove obitelji

Cilj mjere: Starije i nemoćno stanovništvo i njihove obitelji obuhvatiti odgovarajućim uslugama, posebice starije samačko stanovništvo u gradovima te stanovništvo u ruralnim dijelovima županije.

Aktivnosti: Ova mjera će se provoditi kroz podršku aktivnostima pružanja pomoći i njege u kući starijem stanovništvu u gradovima i ruralnom području; organiziranje poludnevnog i dnevnog boravka za starije stanovništvo; pružanje inovativnih (komunikacijskih) usluga podrške starijima, samačkim stanovništvu (npr. halo pomoć...), organiziranje privremene skrbi (uključujući i privremeni smještaj) za starije osobe radi usklađivanja obiteljskih i radnih obveza ili za vrijeme privremen odsutnosti članova obitelji, organiziranje specijaliziranih dnevnih i poludnevnih boravaka za osobe kojima je dijagnosticirana Alzheimerov ili drugi oblik demencije, razvijanje kapacitete palijativne skrbi za starije osobe (zdravstvene, sestrinske, duhovne, socijalne...), organiziranje gerontoloških centara, edukacija volontera za sudjelovanje u aktivnostima i programima usluga za starije i nemoćne, organiziranje odjela ili centara za pojačanu skrb za oboljele od Alzheimerove demencije i demencije sa savjetovalištem za obitelji oboljelih, te kontinuirano praćenje potreba za različitim oblicima palijativne skrbi.

Indikatori praćenja: Broj stanovnika obuhvaćenih uslugama pomoći i njege u kući, broj starijih i nemoćnih uključenih u programe dnevnog i poludnevnog boravka, broj starijih i nemoćnih korisnika privremenih oblika skrbi (za vrijeme odsutnosti članova obitelji), broj gradova i općina s dostupnim uslugama pomoći i njege u kući, broj volontera uključenih u provedbu različitih socijalnih usluga za starije i nemoćne, broj volontera koji su prošli specijaliziranu edukaciju za sudjelovanje u programima skrbi za starije i nemoćne.

Nositelji: Ustanove socijalne skrbi, obrazovne institucije, zdravstvene ustanove, udruge, jedinice lokalne samouprave, županija, druge fizičke i pravne osobe

Izvori financiranja: Vlastita sredstva nositelja aktivnosti, sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave, proračuna županije, sredstava iz različitih nacionalnih, europskih i drugih međunarodnih fondova.

CILJ 4. Unaprijediti podršku skupina stanovništva u najvećem riziku od socijalne isključenosti

Mjera 1. Osigurati minimalne uvjete za zadovoljenje osnovnih životnih potreba

Cilj mjere: Osigurati podršku pojedincima i obiteljima koji sredstva za zadovoljenje osnovnih životnih potreba (prehrana, stanovanje).

Aktivnosti: Kroz ovu mjeru će se podržati organiziranje javnih pučkih kuhinja, prihvatilišta za beskućnike i socijalnih samoposluga, senzibiliziranje javnosti za volontiranje u programima socijalnih samoposluga, skrbi za beskućnike i socijalnih samoposluga, provođenje aktivnosti dnevne skrbi za beskućnike.

Indikatori praćenja: Broj pojedinaca i obitelji koji koriste usluge pučke kuhinje, broj obroka u pučkim kuhinjama/godina, broj prihvatilišta za beskućnike i broj beskućnika koji su tijekom godine koristili usluge prenoćišta, broj beskućnika obuhvaćenih aktivnostima dnevne dnevne skrbi, broj volontera uključenih u programima prihvatilišta i socijalnih samoposluga, broj gospodarskih subjekata uključenih u osiguranje namirnica za potrebe socijalnih samoposluga i pučkih kuhinja.

Nositelji: Ustanove socijalne skrbi, obrazovne institucije, zdravstvene ustanove, udruge, jedinice lokalne samouprave, županija, druge fizičke i pravne osobe

Izvori financiranja: Vlastita sredstva nositelja aktivnosti, sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave, proračuna županije, sredstava iz različitih nacionalnih, europskih i drugih međunarodnih fondova.

Mjera 2. Povećati kapacitete za zapošljavanje teže zapošljivih skupina stanovništva

Cilj mjere: Poticati zapošljavanje teže zapošljivih skupina kroz programe širenja mreže socijalnih usluga u zajednici i socijalno poduzetništvo radi postizanja boljih rezultata u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti.

Aktivnosti: Psihosocijalna podrška, usluge mentorstva, savjetovanje, osposobljavanje za poboljšanje radnih navika, radionice osposobljavanja i unaprjeđenja vještina, aktivnosti volontiranja, procjena potreba za razvoj vještina, definiranje stručnosti i vještina potrebnih za određene poslove, unapređenje i stjecanje stručnih i poslovnih sposobnosti i vještina nezaposlenih, ranjivih skupina, posebno prilagođeno pojedinačno i grupno savjetovanje u aktivnom traženju posla nakon čega slijede prilagođeni programi razvoja vještina (ključne kompetencije), uključujući i digitalnu kompetenciju, osposobljavanja u osnovnim vještinama, ali i razvoj mekih vještina, kao što su komunikacija, vještina donošenja odluka, jačanje samopouzdanja i dr. zbog zapošljavanja, profesionalnog usmjeravanja, programa osposobljavanja i ponovnog osposobljavanja kao i programa koji pružaju podršku u zapošljavanju, radno iskustvo i pripravništvo, osnivanje i rukovođenje zadruga kao dobre prakse poticanja zapošljavanja osoba u nepovoljnom položaju, razvoj poslovnih ideja i planova za *start up* društvena poduzeća (novi proizvodi i usluge, istraživanje tržišta, društveni i okolišni utjecaj, isplativost, mogućnost recikliranja, ciljani kupci), profesionalne usluge savjetovanja za društveno poduzetništvo (umrežavanja, partnerstva i sl.), razmjena dobre prakse i iskustava u poslovnim modelima društvenih poduzeća, razvoj i pružanje obrazovanja i treninga te informacija o društvenom poduzetništvu, profesionalne usluge (savjetovanje u pripremi novih proizvoda ili usluga, marketing, IT, računovodstvo, pravna pitanja).

Kroz ovu mjeru će se podržati održivo samozapošljavanje u provedbi usluga socijalne skrbi (smještaj korisnika, udomiteljstvo, aktivnosti razmjena iskustva i primjena primjera dobre nacionalne i međunarodne prakse u svrhu povezivanja i mobilnost ljudskih resursa u sustavu pružanja socijalnih usluga.

Indikatori praćenja: Broj samozaposlenih pojedinaca u pružanju socijalnih usluga; broj

novosnovanih socijalnih poduzeća i obiteljskih domova koji skrbe za različite skupine korisnika; broj i struktura (dob, spol, obrazovanje) zaposlenih u sustavu socijalne skrbi (institucionalne i izvainstitucionalne).

Nositelji: Ustanove socijalne skrbi, obrazovne institucije, zdravstvene ustanove, udruge, jedinice lokalne samouprave, županija, druge fizičke i pravne osobe

Izvori financiranja: Vlastita sredstva nositelja aktivnosti, sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave, proračuna županije, sredstava iz različitih nacionalnih, europskih i drugih međunarodnih fondova.